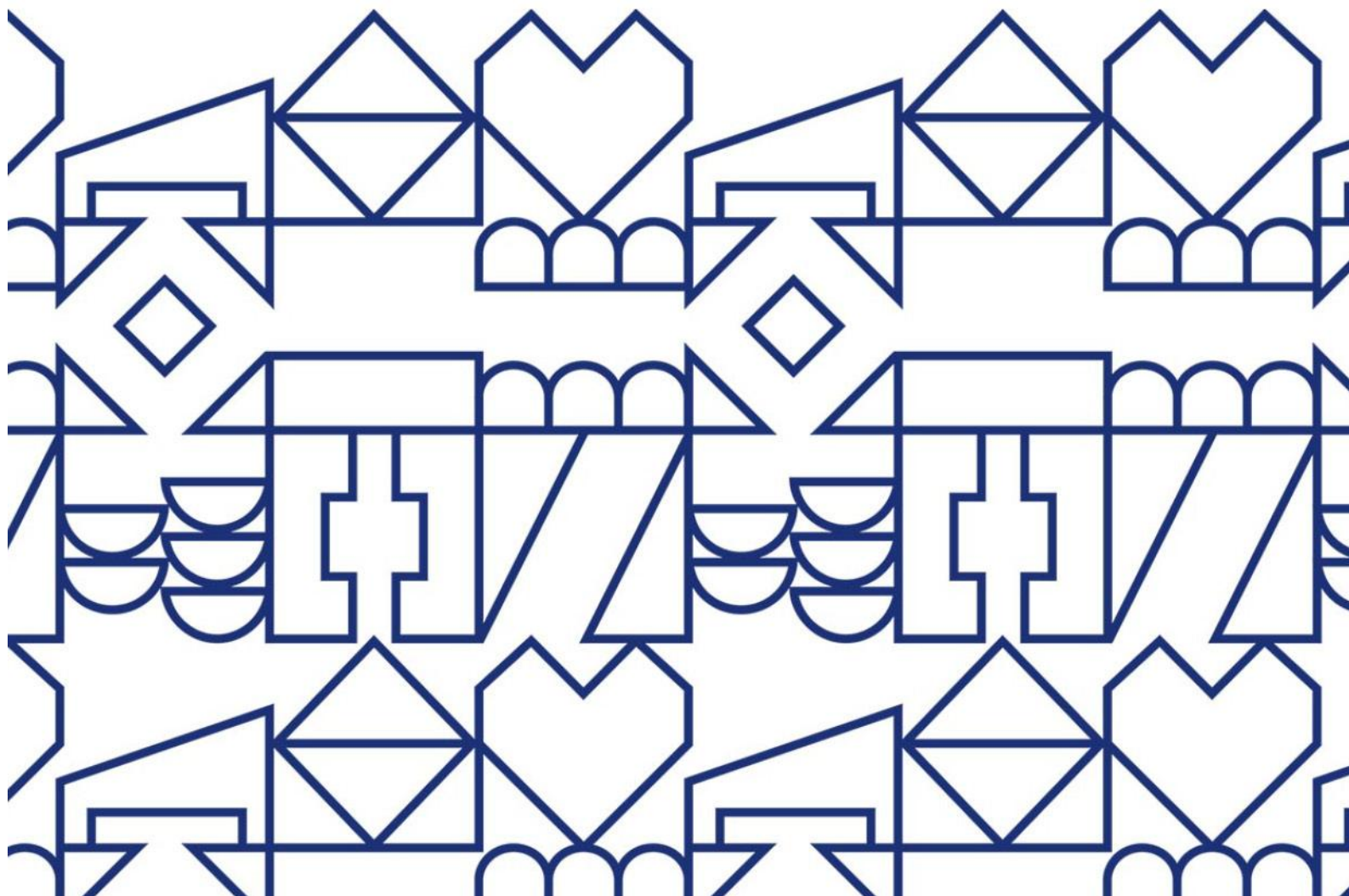

Pruukin yhtenäiskoulun opetussuunnitelma

2026

Pruukin yhtenäiskoulun opetussuunnitelman päivitykset

15.4.2025

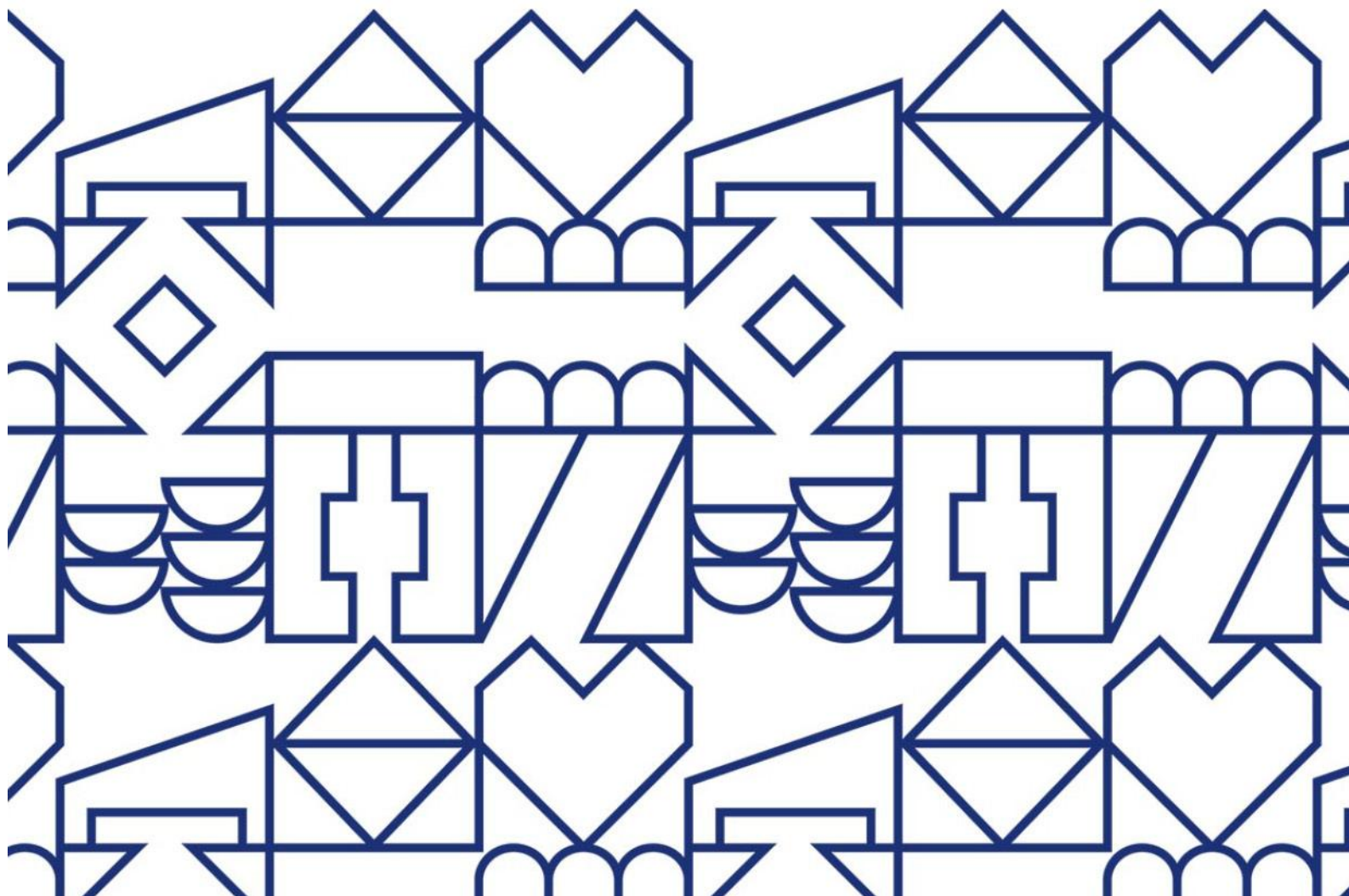
- Kokonaan uudistettu, jotta sisällysluettelo vastaa kaupungin yhteistä linjaa.

21.11.2025

- Oppimisentuen uudistus luku 7

19.5.2026

- Tuntijakotaulukko luku 1
- Valinnaiset

SISÄLLYSLUETTELO

1	TUNTIJAKO	1
1.1	Taito- ja taideaineaineiden valinnaistunti	2
1.2	Painotetut luokat	2
1.3	Joustava perusopetus	2
1.4	Yhteistyö muiden tahojen kanssa	3
1.4.1	Pruukin yhtenäiskoulun vanhempainseurakunta	3
1.4.2	Seurakunta	3
1.4.3	Nuorisotoimi	3
1.4.4	Lähellä olevat yritykset, työpaikat, koulut ja oppilaitokset	3
1.4.5	Lähialueen kulttuuri- ja vapaa-ajankohteet	3
1.4.6	Yrittäjäseurakunta	4
1.4.7	Liikkuva koulu	4
1.4.8	Ilkan koululinkki	4
1.4.9	4H-yhdistys	4
1.4.10	Hyväntekeväisyysjärjestöt	4
1.4.11	Urheiluseurat	4
2	PRUUKIN YHTENÄISKOULUN ARVOPERUSTA	5
3	LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN	7
3.1	Laaja-alainen osaaminen Pruukin yhtenäiskoulussa	7
3.1.1	Ajattelu ja oppimaan oppiminen L1	7
3.1.2	Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L3	7
3.1.3	Monilukutaito L4	7
3.1.4	Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen L5	8
3.1.5	Työelämätaidot ja yrittäjyys L6	8
3.1.6	Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen L7	9
3.1.7	Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden arviointi	9
3.2	Yrittäjämäinen toimintatapa ja osallisuus	9
4	TOIMINTAKULTTUURI	11
4.1	Hyvinvointi ja turvallinen arki	11
4.2	Vuorovaikutus ja monipuolinen työskentely	11
4.3	Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo	12
4.4	Osallisuus ja demokraattinen toiminta	14
4.5	Vastuu ympäristöstä ja kestävä tulevaisuuteen suuntautuminen	14
4.6	Koulumme toimintakulttuurin kehittäminen ja arvioiminen	16
4.6.1	Ajankohtaisuus ja yhteiskunnallinen merkittävyys	17

4.7	Monialaiset oppimiskokonaisuudet	17
5	OPPIMISTA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ KOULUTYÖN JÄRJESTÄMINEN	18
5.1	Kouluun kiinnittyminen ja poissaolojen ehkäiseminen	18
5.2	Oppilaiden kuuleminen ja osallisuus ja vastuu omasta toiminnasta	18
5.3	Järjestyssäännöt ja kurinpidolliset keinot	19
5.4	Yhteisöllinen opiskeluhoito	19
5.4.1	Kouluterveydenhoito	20
5.4.2	Koulukuraattori- ja psykologipalvelut	20
5.5	Tukioppilastoiminta	20
5.6	Oppilaskuntatoiminta	20
5.7	Kodin ja koulun yhteistyön järjestäminen	21
5.7.1	Yhteistyömuodot	21
5.8	Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus	21
5.9	Kerhotoiminta	22
5.10	Koulun kirjastotoiminta	22
5.11	Kouluruokailu	22
5.12	Välituntitoiminta	22
5.13	Juhlat	23
5.14	Päivänavaukset	23
5.15	Retket, opintokäynnit ja leirikoulut	23
5.16	Koulumatkat ja kuljetukset	23
6	OPPIMISEN ARVIOINTI.....	24
7	OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKI PRUUKIN YHTENÄISKOULUSSA.....	25
7.1	Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden toteuttamisen periaatteet	25
7.1.1	Yhteistyökäytännöt ja vastuut	26
7.2	Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttaminen	26
7.2.1	Yleinen tukiopetus	27
7.2.2	Opetuskielen tukiopetus	27
7.2.3	Eritysisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä	28
7.3	Oppilaskohtaisten tukitoimien toteuttaminen	28
7.3.1	Eritysisopettajan opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä	30
7.3.2	Eritysisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä	31
7.3.3	Erityisloukanopettajan opetus erityisluokassa	31
7.3.4	Oppilaskohtaiset tulkittsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet	31
7.3.5	Yhteistyökäytännöt suunnittelussa, arvioinnissa ja päätöksenteossa	32
7.4	Pidennetty oppivelvollisuus	32
7.5	Pedagogisen tuen ryhmä	32

7.6	Toiminta siirtymävaiheessa ja tiedonsiirtoon liittyvät käytännöt ja vastuut	32
7.7	Joustava jakso- yhteistyömalli	32
8	OPISKELUHUOLTO.....	33
9	KIELI JA KULTTUURI	34
9.1	Monikielisten opetus	34
9.2	Valmistava opetus	34
10	KAKSIKIELINEN OPETUS	35
11	MUU PERUSOPETUS	36
12	VALINNAISUUS	37
12.1	Valinnaisuus alakoulussa	37
12.2	Valinnaisuus yläkoulussa	37
12.3	Valintaprosessi	37
12.4	Vieraiden kielten vapaaehtoiset ja valinnaiset oppimäärät	38

1 Tuntijako

Eteläpohjalainen perusopetuksen opetussuunnitelma

Tuntijako 1.8.2026 alkaen

Hyväksytty Etelä-Pohjanmaan sivistysjohtoon kokouksessa 28.11.2025

Aine	1	2	3	4	5	6	YHT ak	7	8	9	YHT yk	YHT po
Äidinkieli ja kirjallisuus	8	7	6	5	4	4	34	3	4	3	10	44
A1-kieli (englanti)	1	1	2	2	3	2	11	2	2	3	7	18
B1-kieli (ruotsi)						2	2	2	2	1	5	7
Matematiikka	3	4	4	4	4	3	22	3	4	4	11	33
Ympäristö- ja luonnontieteet												
Ympäristöoppi ¹	2	2	2	2	3	3	14				0	14
Biologia ja maantieto ¹							0	2	2	3	7	7
* Biologia								1	1	1,5		
* Maantieto								1	1	1,5		
Fysiikka ja kemia ¹							0	2	2	3	7	7
* Fysiikka								1	1	1,5		
* Kemia								1	1	1,5		
Terveystieto ¹							0	0,5	2	0,5	3	3
Uskonto/Elämäkatsomustieto	1	1	1	2	1	1	7	1	1	1	3	10
Historia ja yhteiskuntaoppi ²				1	2	2	5	2	2	3	7	12
* Historia					1	2		2	2			
* Yhteiskuntaoppi				1	1					3		
Taide- ja taitoaineet												
Musiikki	1	1	1	1	1	1	6	2			2	8
Kuvataide	1	1	2	1	1	1	7	2			2	9
Käsityö	2	2	2	2	2	2	12	2			2	14
Liikunta	2	2	3	2	2	2	13	3	2	2	7	20
Kotitalous							0	3			3	3
Taide- ja taitoaineiden valinnaiset (T&T-val)				1	1	1	3		3	2	5	8
Oppilaanohjaus							0	0,5	1	0,5	2	2
Valinnaiset aineet (VAL)				1	1	1	3		3	4	7	10
Vieraiden kielten vapaaehtoiset ja valinnaiset oppimäärät												
Huom! A2- ja B2 -tunteja ei ole laskettu kokonaistuntimäärään 229h. Opetuksen järjestämiseen voidaan käyttää valinnaisiin aineisiin varattuja vuosiviikkotunteja (VAL) sekä perusopetuksen vähimmäismäärän ylittäviä vuosiviikkotunteja opetuksen järjestäjän linjaamalla tavalla. Mikäli A2-kieli on toinen kotimainen kieli, käytetään sen opetuksen järjestämiseen B1-kielelle varatut vuosiviikkotunnit.												
A2				2	2	2	6	2	2	2	6	12
B2							0		2	2	4	4
TUNTEJA YHTEENSÄ	21	21	23	24	25	25	139	30	30	30	90	229

¹ Ainetta opetetaan osana ympäristöopin opetusta integroidusti vuosiluokilla 1-6 (kansallinen linjaus)

² Yhteiskuntaoppia opetetaan vuosiluokilla 4-6 vähintään 2 vuosiviikkotuntia ja vuosiluokilla 7-9 vähintään 3 vuosiviikkotuntia (kansallinen linjaus)

Seinäjoen kaupungin perusopetuksen tuntijako on linjattu maakunnallisessa opetussuunnitelmatyössä. Tämän mukaan Etelä-Pohjanmaalla perusopetukseen panostetaan yksi tunti yli valtioneuvoston tuntijakoasetuksen. Tämä tunti on sidottu 9. vuosiluokan valinnaisaineeseen.

1.1 Taito- ja taideaineaineiden valinnaistunti

Alakoulussa taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista yksi viikkotunti on sidottu käsityöhön vuosiluokilla 3, 5 ja 6 maakunnallisen linjauksen mukaisesti.

5-6.luokan aine: käsityö

Tavoitteet:

Vahvistaa oppilaan kiinnostusta käsin tekemiseen sekä innostaa keksivään, kokeilevaan ja paikallisuutta hyödyntävään käsityöhön. Ohjata oppilasta hahmottamaan ja hallitsemaan kokonainen käsityöprosessi ja sen dokumentointi. Opastaa oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa käsityön suunnittelussa, valmistamisessa ja käsityöprosessin dokumentoinnissa.

Ohjata oppilasta arvioimaan, arvostamaan ja tarkastelemaan vuorovaikutteisesti omaa ja muiden kokonaisen käsityön prosessia. (otettu suoraan EP:n opsista)

Sisällöt:

- Mittaaminen
- Kaavan muokkaaminen
- Kankaan langansuunta, leikkuusuunnitelma
- Tukikankaan käyttö
- Vaatteen valmistaminen
- Vetoketjun kiinnittäminen
- Joustavat ompeleet, ompelukoneen kaksoisneula, saumurin käyttö,
- Neulonta (nurja ja oikea silmukka, suljettu neule)
- Neuletiheyden laskeminen
- Valinnan mukaan: kudonta/punonta/huovutus/painanta/värjäys
- Liitostekniikat
- Elektroniikkatyö, analogisten komponenttien teoriaopetusta, yleismittarin käyttö
- Metallityö

Yksinkertainen huoltotyö

- Teknologiaan tutustuminen

1.2 Painotetut luokat

Pruukin yhtenäiskoulussa ei ole painotettuja luokkia.

1.3 Joustava perusopetus

Pruukin yhtenäiskoulussa ei ole joustavan perusopetuksen ryhmää.

1.4 Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Pruukin yhtenäiskoulussa opetussuunnitelman perusteita ja maakunnallista opetussuunnitelmaa täydentävät yhteistyö mm. seuraavien tahojen kanssa

1.4.1 Pruukin yhtenäiskoulun vanhempaintoimikunta

Koulun vanhempaintoimikunnan tehtävänä on edistää kodin ja koulun välistä yhteistyötä. Vanhempaintoimikunta tekee tarvittaessa ehdotuksia koulun toimintakulttuurin luomiseksi ja kehittämiseksi sekä osallistuu yhteisten tapahtumien järjestämiseen. Toimintamuodot rakentuvat paikallisten toiveiden ja vanhempainyhdistyksessä toimivien innostuksen, taitojen ja voimavarojen mukaan. Vanhempaintoimikunta on koulun henkilökunnan yhteistyökumppani.

1.4.2 Seurakunta

Toimimme tiiviisti yhteistyössä Seinäjoen seurakunnan kanssa. Yhteistyön muotoja ovat säännölliset koulun yhteiset päivänavaukset, seiskaluokkien ryhmäyttäminen elokuussa, välituntitoiminnan järjestäminen, joulukirkko ja muut kirkkovuoden tilaisuudet, jotka sopivat koulun työjärjestykseen. Seurakunta tekee myös yhteistyötä nuorten perheiden kanssa.

1.4.3 Nuorisotoimi

Toimimme tiiviisti myös Seinäjoen nuorisopalveluiden kanssa. Osa toiminnoista tehdään yhteistyössä seurakunnan nuorisotyön kanssa kuten seiskaluokkien ryhmäyttäminen ja välituntitoiminta. Lisäksi koulu tukee nuorisotoimen tavoitteellista toimintaa, jonka tarkoituksena on tukea lapsen ja nuoren kasvua aikuisuuteen tarjoamalla mm. harrastusmahdollisuuksia, keskusteluapua, auttaa muodostamaan kaverisuhteita saman ikäisten kanssa ja toimia yhteistyössä nuoren perheiden kanssa.

1.4.4 Lähellä olevat yritykset, työpaikat, koulut ja oppilaitokset

Pruukin yhtenäiskoulun lähiympäristössä toimii monia erialojen yrityksiä, kouluja ja muita toimijoita. Pyrimme toimimaan aktiivisesti eri yhteistyötehojen kanssa niin, että yhteistyön kautta niin oppilaat kuin koulun henkilökunta voisi kehittää omia vahvuuksiaan ja taitojaan. Yhteistyö yritysten kanssa on lähtöisin opetussuunnitelman sisällöistä käsin, mikä tukee oppiaineiden sisältöjen ja myös työelämätaitojen hallintaa.

1.4.5 Lähialueen kulttuuri- ja vapaa-ajankohteet

Lähialueen kohteita ovat esim. museoalue, kirjasto, kaupunginteatteri, elokuvateatteri, taidehalli, kaupunginorkesteri, lähiluonto ja leirintäalue.

Koulun opetusryhmät tekevät opintoretkeä lähialueen eri kohteisiin ja toimii yhteistyössä alla mainittujen tahojen kanssa hyödyntäen näiden toimijoiden tiloja ja osaamista opetussuunnitelman tavoitteiden toteuttamisessa sekä oppilaiden hyvinvoinnin tukemisessa.

1.4.6 Yrityskylä

Joka vuosi koulun kuudes- ja yhdeksäsluokkalaiset osallistuvat yhden päivän ajan Yrityskylään. Tuohon päivään valmistaudutaan viikkojen ajan tekemällä ennakkotehtäviä, jotka tukevat Yrityskylä-päivän onnistumista. Oppilaat pääsevät tekemään ihan oikeanlaisia töitä oikeanlaisissa ammateissa ja saavat mm. palkkaa ja oman pankkikortin Yrityskylä -päivän ajaksi. Yrityskylä on osa yrittäjämäisen toimintatavan toteutumista koulussa oloaikana.

1.4.7 Liikkuva koulu

Koulumme lähiympäristö on rakennettu houkuttamaan oppilaita aktiiviseen liikkumiseen. Välituntialueita pyritään edelleen kehittämään yhteistyössä oppilaiden kanssa monipuoliseksi lähiliikuntapaikaksi. Lisäksi pyritään kehittämään ns. pitkälle välitunnille oppilasvetoisia liikunta-aktiviteetteja.

1.4.8 Ilkan koululinkki

Pruukin yhtenäiskoulu hyödyntää luokka-asteelle sopivalla tavalla Ilka-Pohjalaisen koululinkkiä esim. järjestämällä vierailuja ja osallistumalla maakuntalehden projekteihin. Sanomalehtiä käytetään myös opetuksessa mahdollisuuksien mukaan ja hyödynnetään Ilka-Pohjalaisen tarjousta lahjoittaa päivälehtiä koulukäyttöön maksutta muulloinkin kuin sanomalehtiviikolla.

1.4.9 4H-yhdistys

Osallistutaan ajankohtaisiin 4H-projekteihin mahdollisuuksien mukaan esim. kirjoitus-/piirustuskilpailuihin ja annetaan yhdistykselle mahdollisuus jakaa infoa koululla.

1.4.10 Hyväntekeväisyysjärjestöt

Koulu on vuosittain mukana hyväntekeväisyystoiminnassa. Toiminta tukee monia koulun ja kotien yhteisiä kasvatusalueita mm. toisten auttaminen, erilaisuuden hyväksyminen ja vieraisiin kulttuureihin tutustuminen.

1.4.11 Urheiluseurat

Urheiluseurat voivat tulla esittelemään omaa lajiaan koulun teemapäivien yhteyteen ja kannustaa täten nuoria fyysisesti aktiiviseen elämään.

2 Pruukin yhtenäiskoulun arvoperusta

Pruukin yhtenäiskoulu toimii kouluna, jonka oppilaina ovat pääasiassa vuosiluokkien 5–9 oppilaat.

Koulumme tarjoaa yhtenäisen ympäristön oppia ja kasvaa, koska toimintakulttuurimme perustuu yhteisiin arvoihin ja samoihin pelisääntöihin.

Tärkeimpiä koulun arvoja ovat rehellisyys, oikeudenmukaisuus, työrauhan antaminen kaikille, hyvät tavat sekä elinympäristön ja elämän kunnioittaminen. Kaikilla oppilaiden kanssa tekemisissä olevilla aikuisilla on vastuu ohjata oppilasta tavoitteiden mukaiseen käyttäytymiseen. Kaupungin opetustoimen järjestyssäännöt ja Pruukin yhtenäiskoulun lisäykset löytyvät tarkemmin [luvusta 5.3](#).

Koulun arvopohja on luotu keväällä 2015 yhteistyössä oppilaiden, vanhempien ja opettajien kesken.

Vanhemmat ja oppilaat vastasivat arvokyselyyn, lisäksi vanhemmat miettivät vielä vanhempainillan työryhmissä tarkemmin, mitä tärkeimmiksi nousseet arvot koulun arjessa tarkoittavat.

Sekä vanhemmat että oppilaat pitivät oppimista yhtenä tärkeimmistä koulumme arvoista.

Opettajat vastaavat opetussuunnitelman mukaisesta opetuksesta, käyttävät monipuolisia opetusmenetelmiä ja pyrkivät huomioimaan oppilaiden eri oppimistahdit, jotta oppilaat saavat mahdollisimman hyvää, tasapuolista ja jokaisen edellytykset huomioivaa perusopetusta.

Oppilaat puolestaan vastaavat omien opiskelutavoitteidensa saavuttamisesta siten, että he käyvät säännöllisesti koulua, saapuvat ajoissa oppitunneille, työskentelevät aktiivisesti oppitunneilla ja huolehtivat läksyistä oma-aloitteisesti.

Koulumme on kaikille turvallinen oppimis- ja työskentely-ympäristö. Turvallisuutta luo se, että koulussamme on selkeät rajat ja toimintasäännöt. Rajoista pidetään kiinni yksilön taustat ja elämäntilanteet huomioiden. Oppilaat saavat säännöllisesti opastusta ja ohjeistusta siihen, miten koulussa toimitaan normaalissa arjessa, poikkeustapauksissa ja hätätilanteissa.

Tarjoamme kaikille oppilaille elämässä tarvittavia perustietoja ja -taitoja. Toivomme, että oppilaat saavat kokea Pruukin yhtenäiskoulussa iloa, kaveruutta, liikunnan riemua ja onnistumisen elämyksiä, jotka innostavat heitä myöhemmin elämässään oppimaan jatkuvasti uutta. Koulun kaikissa sosiaalisissa tilanteissa muistetaan keskinäinen kunnioitus ja oikeudenmukaisuus. Pyrimme luomaan kouluumme hyvän me-hengen: kiusaamista ei sallita, opiskeluilmapiiri on kannustava, erilaisuus hyväksytään ja lapsen kokemuksia kuunnellaan. Koulussamme ei tarvitse pelätä ja henkilökunnan puoleen voi kääntyä joka tilanteessa.

Koulumme aikuiset ja nuoret kunnioittavat toisiaan ja pitävät yllä luottamuksen ilmapiiriä. Opettajat ja muu henkilökunta pitäytyvät aikuisen roolissa. Yhteisistä pelisäännöistä tiedotetaan koulu yhteisön

jäsenille ja oppilaiden koteihin pidetään yhteyttä. Koulu toimii myös yhteistyössä ympäröivän yhteiskunnan kanssa.

Lapset ja nuoret ovat tulevaisuuden tekijöitä. Pruukin yhtenäiskoulussa oppilailla on mahdollisuus osallistua koulun toiminnan kehittämiseen tekemällä aloitteita myönteisessä hengessä ja olemalla mukana koulun toimintatapojen suunnittelussa esimerkiksi oppilaskuntatyön kautta. Oppilailta edellytetään myös sitoutumista yhdessä laaditun suunnitelman toteuttamiseen. Tällä tavoin oppilaat oppivat jo kouluvuosina yhteisten asioiden hoitamista ja toimimista aktiivisesti erilaisten yhteistyökumppaneiden kanssa.

Nuorena omaksutut terveet elämäntavat luovat vankan pohjan tulevaisuuden haasteille, joten kannustamme oppilaita huolehtimaan terveydestään. Ohjaamme oppilaita suvaitsevaisuuteen ja toimimaan yhteistyössä kaikkien kanssa, hyviä tapoja unohtamatta.

Pruukin yhtenäiskoulussa järjestetään sopivin väliajoin arvokysely koteihin. Henkilökunta reflektoi toimintaansa jatkuvasti ja keskustelee sekä keskenään että oppilaskunnan kanssa. Yleinen opiskeluhuoltoryhmä myös tarkastelee arvojen toteutumista lukuvuosiraportoinnin yhteydessä.

3 Laaja-alainen osaaminen

3.1 Laaja-alainen osaaminen Pruukin yhtenäiskoulussa

Laaja-alaisen osaamisen alueita ovat

- Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)
- Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)
- Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)
- Monilukutaito (L4)
- Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)
- Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)
- Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen (L7)

3.1.1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L1

Ajatteluun ja oppimaan oppimiseen kuuluvat

- Itsensä hahmottaminen oppijana, esimerkiksi ”millainen minä olen” –kyselyn avulla, joka voidaan täyttää esim. koulun alkaessa.
- Tutkiva ja luova työskentelyote, esimerkiksi tiedonhankinta oppikirjojen ulkopuolelta.
- Oppimista tukevien välineiden monipuolinen hyödyntäminen
- Kohtelias, toiset huomioon ottavaa käytös kaikissa tilanteissa.
- Itsearviointiin ohjaaminen

3.1.2 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L3

Itsestä huolehtimiseen ja arjen taitoihin kuuluvat

- Vastuun ottaminen koulusta ja läksyistä eli arkipäivän yritteliäisyys
- Oman talouden hallinta ja kuluttaminen, esimerkiksi luokkien tulonhankintakeinot kuten kioskki, tuotemyynti, jne.
- Yhdessä tehdyt luokkasäännöt ja oppilaiden mukanaolo koulun sääntöjen tekemisessä.
- Ulkoiluvälitunnit
- Ajanhallinta, esimerkiksi luokanohjaajan tunnilla kerrataan oppilaan ajanhallintaan liittyviä asioita
- Koulun ja koulun alueen viihtyisyyden kehittäminen. Pyrimme vähentämään jätteen syntyä, lajittelemme ja kierrätämme mahdollisuuksien mukaan. Emme roskaa yhteisiä alueita.

3.1.3 Monilukutaito L4

Monilukutaitoon kuuluvat

- Medialukutaito
- Sähköisen ilmoitustaulun kehittäminen

- Pilvipalvelujen ja sähköpostin hyödyntäminen
- Koulukirjaston kehittäminen
- Sanoma ja aikakauslehtiviikkoihin osallistuminen
- Erilaiset tapahtumat, esim. väittelykilpailu
- Painotamme aktiivista yhteistyötä eri mediatahojen kanssa
- Kyky tulkita ja arvioida informaatiota kriittisesti

3.1.4 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen L5

Tieto- ja viestintäteknologiseen (lyhenne TVT) osaamiseen kuuluvat

- Oppilaiden opastaminen tuntemaan TVT:n erilaisia sovelluksia ja käyttötarkoituksia sekä huomaamaan niiden merkitys arjessa, ja ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa ja vaikuttamisen keinona. Yhdessä pohditaan, miksi tieto- ja viestintäteknologiaa tarvitaan opiskelussa, työssä ja yhteiskunnassa ja miten näistä taidoista on tullut osa yleisiä työelämätaitoja.
- Tieto- ja viestintäteknologian vaikutusta opitaan arvioimaan kestävän kehityksen näkökulmasta ja toimimaan vastuullisina kuluttajina.
- Oppilaat saavat perusopetuksen aikana kokemuksia TVT:n käytöstä myös kansainvälisessä vuorovaikutuksessa. He oppivat hahmottamaan sen merkitystä, mahdollisuuksia ja riskejä globaalissa maailmassa.
- Oppilaiden tulee ymmärtää myös tietoturvan sisältöä kuten käyttäjien oikeudet ja velvollisuudet, eri käyttäjätasojen vastuut ja käyttöoikeudet sekä yleinen netiketti.
- Tulevaisuudessa tarvitaan panostusta tietotekniikan sekä sen käytön tekniseen ja pedagogiseen tukeen. Koulumme pyrkii vastaamaan tulevaisuuden TVT-osaamisen haasteisiin mm. panostamalla robotiikan ja automaatioteknologian opetuskokeiluihin valinnaisaineissa sekä soveltuvien osien integroituna eri oppiaineisiin.
- Tavoitteena on, että yhdeksännen luokan oppilas hallitsee perusohjelmistojen (mm. tekstinkäsittely, esitysgrafiikka ja taulukkolaskenta).

3.1.5 Työelämätaidot ja yrittäjyys L6

Työelämätaitoihin ja yrittäjyys näkyy koulussa seuraavasti

- Kaikissa oppiaineissa ja koko koulun toiminnassa korostetaan yrittäjyyttä ja yritteliäisyyttä.
- Oppilaskuntatoiminnalla kasvatetaan osallistuvaan kansalaisuuteen.
- Yhteistyötä tehdään vanhempainyhdistyksen kanssa
- Järjestetään erilaiset tapahtumat ja myyjäiset
- TET-jaksot koulun ulkopuolella ja koulun keittiössä
- Verkostoitumisena koulun ulkopuolisiin toimijoihin
- Kioskitoimintana tai muuna varainhankinta
- Yrityskylä -päivinä
- Vanhempien ammatteihin tutustumisessa

3.1.6 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen L7

Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä kestävän tulevaisuuden rakentaminen näkyy seuraavasti.

- Painotamme turvallista liikkumista liikenteessä ja pyrimme turvallisuutta uhkaavien tekijöiden poistamiseen.
- Oppilaiden päivänavauksina
- Työelämään tutustumisjaksoina (8 - 9lk)
- Ruokala-TET (7 lk)
- Ruokalatoimikunnan, oppilaskunnan-, tukioppilas- ja välituntitoiminnassa
- Erilaisina teemapäivinä ja kilpailuina
- Valinnaisaineissa
- Kerhoissa

3.1.7 Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden arviointi

Laaja-alaisen osaamisen toimivuutta arvioidaan osana Seinäjoen kaupungin peruskoulujen laatu- ja arviointijärjestelmää. Laaja-alaisen osaamisen arviointi sisältyy kaupungin arviointikyselyihin.

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumista tukevat järjestelyt ja toimenpiteet kirjataan koulun opetussuunnitelmaan ja vuosittaiset tarkennukset vuosisuunnitelmaan. Koulut arvioivat laaja-alaisen sisältöjen toteutumista koulun lukuvuoden ja vuosisuunnitelman arviointiraportissa. Arvioinneista saadulla palautteella koulut kehittävät ja parantavat tarvittaessa toimintaansa.

3.2 Yrittäjämäinen toimintatapa ja osallisuus

Pruukin yhtenäiskoulussa yrittäjämäisen toimintatavan lähtökohtana on oppilas ja hänen kannustamisensa toimimaan reippaasti arjen koulutyössä ja ympäristössä toiset huomioiden, hyvin käyttäytyen nyt ja tulevaisuudessa. Yrittäjämäistä toimintatapaa toteutetaan läpi lukuvuoden jokaisella vuosiluokalla eri oppiaineissa. Tavoitteena on, että jokainen oppilas pääsisi ainakin kerran osoittamaan erinomaisuutensa jossain asiassa, mikä voi olla muu kuin varsinainen opetettava oppiaine tai kokonaisuus. Oman erikoisosaamisalueen löytämisen kautta oppilasta tuetaan positiivisen minäkuvan muodostamisessa ja itsetunnon kasvamisessa.

Sisäisen yrittäjyyden osa-alueista omatoimisuus, aloitteellisuus, ahkeruus näkyvät koulussamme mm. kannustamisena työn aloittamiseen, tekemiseen ja sen loppuunsaattamiseen. Avoimet ja ystävälliset välit kouluyhteisössä heijastuvat myös ympäristöön sekä aktiivisuus ja yhteistyötaidot eri yhteisöihin luovat pohjaa yrittäjämäiselle toiminnalle koulussamme. Oppilaiden sisäistä yrittäjyyttä pyritään tukemaan ja kehittämään myös hyvällä yhteistyöllä kotien kanssa.

Yrittäjämäisen toimintatavan ja osallisuuden kautta

- Pyritään herättämään sisäinen motivaatio. Sisältöjä ja toteutustapoja voidaan suunnitteluvaiheessa miettiä yhdessä oppilaiden kanssa. Annetaan mahdollisuus oppilaiden luovuudelle.

- Nimetään vastuualueita ja palkitaan tehty työ.
- Kerätään palautetta, jonka pohjalta suunnitellaan toimintaa eteenpäin.
- Koulun vuosisuunnitelmaan kirjataan erilaisia tapahtumia, joita valmistellaan eri luokka-asteilla ja eri oppiaineissa.
- Erilaisissa projekteissa kehitetään ja harjoitellaan oman työn suunnittelua, tavoitteiden asettamista, ongelmanratkaisua- ja ryhmätyötaitoja, oman ja toisten töiden arvostamista sekä arviointia.

4 Toimintakulttuuri

Koulun toimintakulttuurilla tarkoitetaan käytännön tulkintaa koulun kasvatusta ja opetustehtävästä. Oppimisympäristö ja toimintakulttuuri ovat sidoksissa toisiinsa. Toimintakulttuuriin kuuluvat kaikki koulun säännöt, toiminta- ja käyttäytymismallit sekä arvot, perinteet ja kriteerit, joihin koulutyö perustuu.

4.1 Hyvinvointi ja turvallinen arki

Turvallisuus on tunne, joka syntyy arjen rutiineista, ennakoitavuudesta ja varautumisesta sekä erityisesti luottamuksesta siihen, että kukaan ei jää yksin. Turvallinen arki vuorovaikutussuhteineen on lasten ja nuorten hyvinvoinnissa keskeistä. On tärkeää, että lasten ja nuorten mahdollisimman tavallinen arki jatkuu niin kasvatuksessa ja koulussa kuin vapaa-ajallakin.

Pruukin yhtenäiskoulussa pyritään turvaamaan koko kouluyhteisön turvallinen arki hyvällä suunnittelulla, yhteishengellä ja sovituista toimintatavoista kiinni pitämällä. Tavoitteena on antaa myönteistä huomiota kukin omasta roolista käsin toinen toisillemme. Kiusaamista, väkivaltaa, rasismia tai muuta syrjintää ei hyväksytä ja epäasialliseen käytökseen puututaan. Koulutyössä pyritään arjen ennakoitavuuteen ja kiireettömyyteen. Kuulluksi tuleminen ja oikeudenmukaisuuden kokemus rakentavat luottamusta. Rauhallinen ja hyväksyvä ilmapiiri, hyvät sosiaaliset suhteet sekä ympäristön viihtyisyys edistävät työrauhaa.

Järkevät ryhmäkoot luovat turvallisuutta ja hyvinvointia, ja ryhmiä suunnitellessa pyritään ottamaan huomioon myös erityistapaukset. Kiinnitämme huomiota ryhmäytymiseen nivelvaiheissa. Erityisesti viidennellä ja seitsemännellä luokalla.

Järjestämme vuosittain pelastautumisharjoituksia kouluilla ja mahdollisuuksien mukaan ensiapukoulutusta henkilökunnalle.

4.2 Vuorovaikutus ja monipuolinen työskentely

Hyvän ja toisia kunnioittavan keskustelukulttuurin rakentaminen on arkitoiminnan keskiössä. Oman vastuun merkitys korostuu päivittäisissä vuorovaikutustilanteissa kaikkien koulutoimijoiden välillä. Korostamme kaikkien koulutoimijoiden oikeutta kertoa mielipiteensä.

Vuorovaikutus perustuu hyviin tapoihin ja käytänteisiin ja on osa tapakasvatusta. Tapakasvatuksen keskiöön nousee muun muassa koulun sääntöjen noudattaminen ja niiden ymmärtäminen, hyvät tavat sekä asiallinen kielenkäyttö. Siihen kuuluu myös toisten huomioonottaminen, toimivat vuorovaikutustaidot ja vastuu omasta itsestä, yhteisestä omaisuudesta sekä ympäristöstä. Myös ruokailu- ja pöytätavat, juhlakulttuuri, suvaitsevaisuus ja kansainvälisyys sekä turvallinen liikennekäyttäytyminen ovat osa tapakasvatusta. Tapakasvatukseen kiinnitetään kouluarjessa huomiota päivittäin.

Työskentelytaitoja ovat muun muassa itsenäisen ja yhdessä työskentelyn taidot, taito suunnitella ja arvioida omaa työskentelyään, taito toimia vastuullisesti ja parhaansa yrittäen sekä taito toimia

rakentavasti vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Koulun arjessa pyritään edellä mainittujen työskentelytaitojen monipuoliseen toteutukseen eri oppiaineiden opetuksessa.

Koulumme suunnittelussa ja toteutuksessa on otettu huomioon tilojen viihtyisyys ja muunneltavuus. Kalusteita on helppo siirtää ja näin luoda erilaisia oppimisympäristöjä koulun sisällä. Eri oppiaineilla on käytössä tilavat luokkatilat, jotka mahdollistavat monipuolisten työskentely- ja opetusmenetelmien käytön. Luokkatiloja voi yhdistää helposti eri oppiaineiden tai luokkien yhteiseksi tilaksi. Tämä mahdollistaa esim. samanaikaisopetuksen ja projektityöskentelyn. Koulusta löytyy myös sopivia tiloja pienryhmä- ja omaehtoiseen työskentelyyn.

Tieto- ja viestintäteknologia on olennainen osa koulumme oppimisympäristöjä. Seinäjoen kaupunki on tarjonnut henkilökohtaiset Chromebookit oppilaille lukuvuodesta 2023-2024 alkaen. Jokaisella oppilaalla on lv. 2026-2027 henkilökohtainen chromebook käytössään. Henkilökohtaisia laitteita hyödynnetään oppiainekohtaisesti pedagogisesti järkevällä tavalla. Koulussa olevat TVT-laitteet ja oppilaiden käytössä olevat kannettavat tietokoneet ja tabletit muodostavat teknologisen ja virtuaalisen oppimisympäristön. Internetin verkko-oppimateriaali, tietokoneavusteiset opetusohjelmat ja -tehtävät sekä opetuskäyttöön suunnitellut sovellukset luovat uusia oppimisympäristöjä kouluun ja kotiin. Keskeinen kehittämisen tavoite on kokeilla ja hyödyntää uusimpia opetukseen tarkoitettuja teknologian sovelluksia.

Koulu tarjoaa hyvät oppimispuitteet liikuntaan. Liikuntasali ja koulun piha-alue ja sen erilaiset liikuntatelineet mahdollistavat liikkumisen myös välitunneilla. Liikuntatunneilla käydään uima- ja jäähallissa, urheilukentillä sekä ympäröivässä luonnossa. Koulu osallistuu vuosittain erilaisiin liikuntatapahtumiin.

Koulu järjestää erilaisia kerhoja, jotka tukevat oppimista. Kerhoja voivat vetää myös oppilaat. Oppimista tapahtuu myös kotona ja harrastuksissa.

Pruukin yhtenäiskoulussa pyritään kehittämään kulttuurien kohtaamista luontevaksi osaksi arkipäivää, niin että jokainen kunnioittaa omia juuriaan ja perinteitään, mutta kykenee arvostamaan myös muita. Kielitietoisuuden kehittäminen on myös ajankohtainen tavoite.

Pruukin yhtenäiskoulun tavoitteena on luoda monipuolisia yksilöllisiä oppimisympäristöjä, opetusmenetelmiä ja oppimisen polkuja, joissa jokaisen oppimistyyliä ja erilainen tuen tarve huomioitaisiin.

4.3 Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Tasa-arvon tavoite ja laaja yhdenvertaisuusperiaate ohjaavat perusopetuksen kehittämistä. Opetus edistää taloudellista, sosiaalista, alueellista ja sukupuolten tasa-arvoa. Perusopetus kannustaa yhdenvertaisesti tyttöjä ja poikia opinnoissa. Jokaista oppilasta autetaan tunnistamaan omat mahdollisuutensa ja rakentamaan oppimispolkunsa ilman sukupuoleen sidottuja roolimalleja.

- Perusopetus lisää tietoa ja ymmärrystä ihmisten moninaisuudesta.
- Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat perusopetuksen toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavia periaatteita.
- Opetuksen tulee olla sukupuolitietoista ja moninaisuutta arvostavaa.

- Henkilökunta huomioi kaikki yksilöinä esim. sukupuolisensitiivisesti.
- Edistetään tasa-arvoa kouluyhteisössä oppimateriaalien, työtapojen ja yhteistyökumppaneiden valinnassa.

Jokaisella oppilaalla ja aikuisella on vapaus määritellä itsensä ja oma identiteettinsä sekä tuntea kuuluvansa Pruukin yhteisöön. Pruukin yhtenäiskoulussa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista seurataan koulupäivien aikana. Tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta edistetään arjen pienillä ja isoilla teoilla: tervehtimällä, hyvällä käytöksellä, sääntöjen noudattamisella, yhteistyöllä ja toisen kunnioittamisella.

Tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen tähtäävää työtä tehdään yhteistyössä opettajien, muun henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Aiheeseen liittyviä asioita voidaan käsitellä paitsi eri aineiden oppitunneilla, myös järjestämällä aiheeseen liittyviä teemapäiviä tai sisällyttämällä aiheet monialaisiin oppimiskokonaisuuksiin.

Kaikkia koulun käytäntöjä, toimintatapoja ja oppimateriaaleja tarkastellaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Puutteita havaittaessa asioista pyritään keskustelemaan ja asia saatetaan opettajan, työyhteisön toisen jäsenen ja / tai rehtorin tietoon. Vastuu epäkohtiin puuttumisesta ja tilanteen korjaamisesta on opettajilla ja rehtorilla. Opettajat puuttuvat pyrkivät omalla toiminnallaan tasa-arvoiseen oppilaiden kohteluun.

Pruukin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tarkastetaan määräajoin, jotta se on ajan tasalla ja on yhdenmukainen kaupungin suunnitelman kanssa.

4.4 Osallisuus ja demokraattinen toiminta

Koulumme toimintakulttuuri perustuu osallisuutta edistäviin, ihmisoikeuksia kunnioittaviin ja demokraattisiin toimintatapoihin. Tavoitteenamme on tukea oppilaiden kasvua aktiivisiksi ja vastuullisiksi kansalaisiksi tarjoamalla heille mahdollisuuksia vaikuttaa koulun arkeen sekä osallistua yhteisön toimintaan.

Oppilaat otetaan mukaan toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. Oppilaille annetaan vastuuta mahdollisuuksien mukaan, ja heitä kannustetaan yhteistyöhön, toisten huomioimiseen sekä omien vahvuksiensa hyödyntämiseen. Suunnittelussa korostuu oppilaiden henkilökohtainen vastuu.

Opettajat, oppilaat sekä eri yhteistyötahot osallistuvat vuosittain suunnitteluun, toiminnan toteuttamiseen ja arviointiin. Lisäksi koulussa valitaan vuosittain vastuuryhmiä, jotka koordinoivat koulun yhteisten tapahtumien ja projektien toteutumista.

Oppilaskuntatoiminta tarjoaa keskeisen kanavan oppilaiden kuulemiselle ja vaikuttamiselle. Sitä täydentävät muut osallistavat toimintamuodot, kuten tukioppilastoiminta. Näiden kautta oppilaat saavat mahdollisuuksia osallistua, toimia yhteisen hyvän eteen ja vahvistaa vuorovaikutusta koko kouluyhteisössä.

Koulun arjessa hyödynnetään oppilaiden ja henkilökunnan harrastuneisuutta, taitoja ja kiinnostuksen kohteita. Toiminnassa huomioidaan erilaiset persoonat ja yksilölliset vahvuudet, jotta jokainen voi osallistua itselleen sopivalla tavalla ja kokea tulewansa arvostetuksi yhteisön jäsenenä.

Yhteistyö seurakuntien, järjestöjen, yritysten ja eri hallinnonalojen kanssa syventää oppilaiden ymmärrystä yhteiskunnan toiminnasta ja kansalaisyhteiskuntaan osallistumisesta. Lisäksi yhteydet eri maiden kouluihin tukevat globaalissa maailmassa tarvittavia taitoja, kuten kulttuurienvälistä vuorovaikutusta ja kansainvälistä osaamista.

Osallisuus yhtenä maakunnallisena tavoitteena ohjaa myös Pruukin yhtenäiskoulun tavoitteita. Oppilaiden ja kotien osallistaminen on siksi yksi keskeinen tavoite. Oppilaskunta ja vanhempaintoimikunta osallistuvat koulun toimintaan ideoimalla, toimimalla ja arvioimalla.

4.5 Vastuu ympäristöstä ja kestäväan tulevaisuuteen suuntautuminen

Arjen valinnoilla, kuten kierrättämisellä, energian säästämällä ja kasvispainotteisella ruokavaliolla, voimme vaikuttaa ympäristöön positiivisesti. Koulun kaikilla toimijoilla suuri rooli kestävässä kehityksessä ja ekologisten ratkaisujen edistämisessä. Uusiutuvan energian käyttö ja ympäristöystävällinen teknologia ovat keskeisiä keinoja tulevaisuuden turvaamiseksi.

Koulutus ja tietoisuuden lisääminen auttavat koulutoimijoita ymmärtämään valintojensa vaikutuksia. Luonnon kunnioittaminen ja sen suojeleminen pitäisi olla osa jokapäiväistä elämää. Pienillä teoilla on suuri merkitys, kun ne tehdään yhdessä. Kestävä tulevaisuus syntyy vastuullisesta toiminnasta.

Koululla on tärkeä rooli ympäristötietoisuuden kasvattamisessa ja kestäväan elämäntavan opettamisessa. Koulun toiminnassa voidaan panostaa esimerkiksi jätteen lajitteluun, ekotekoihin sekä ympäristöaiheisten projektien ja teemaviikkojen järjestämiseen. Oppilaat voivat osallistua esimerkiksi

koulupihan viherryttämiseen tai ilmastotekoihin liittyviin kampanjoihin. Koulun esimerkki ja arjen pienet valinnat voivat kannustaa oppilaita vastuullisuuteen myös koulun ulkopuolella. Yhteisöllisyys ja tiedon jakaminen vahvistavat uskoa siihen, että yhdessä voidaan vaikuttaa. Kestävä tulevaisuus syntyy vastuullisesta toiminnasta nyt – niin kouluissa kuin kodeissakin.

KÄRPPÄ-ohjelma on Seinäjoen perusopetuksen kestävän kehityksen ohjelma. Sen tavoitteena on vahvistaa kestävän kehityksen mukaista toimintakulttuuria Seinäjoen ala-, ylä- ja yhtenäiskouluissa. KÄRPPÄ-ohjelman ytimenä on mittaristo, jonka avulla koulussa tehdään ympäristökatselmus. Sen perusteella valitaan kunakin vuonna parannettavat asiat. Tehtyjen korjaustoimien jälkeen määritellään koulun kestävyystoimien taso: voikukka, peltopyy tai kärppä.

4.6 Koulumme toimintakulttuurin kehittäminen ja arvioiminen

Koulumme yhteiset toimintaperiaatteet ja toiminnan arviointi ovat Pruukin yhtenäiskoulun jatkuvan kehittämisen tavoitteina.

Pruukin yhtenäiskoulun toimintakulttuuri pohjautuu maakunnallisiin ja paikallisiin arvoihin sekä omiin, yhdessä oppilaiden ja kotien kanssa määriteltymiin arvoihin (ks. luku 2).

Koulumme tavoitteena on tarjota laaja-alaista ja monipuolista yleissivistävää kasvatusta ja opetusta. Pyrimme siihen, että oppilaista kasvaa vastuuntuntoisia, rehellisiä, terveellä itsetunnolla varustettuja ja yhteistyökykyisiä yksilöitä, jotka ottavat toiset huomioon. Tärkeitä päämääriä ovat myös yritteliäisyys, omatoimisuus ja riittävät tiedolliset, taidolliset ja sosiaaliset valmiudet jatko-opintoja varten. Lisäksi haluamme kasvattaa oppilaista suvaitsevaisia ja muiden uskonnollista sekä etnistä taustaa arvostavia.

Koulussamme rakennetaan turvallinen, myönteinen ja innostava kasvuympäristö, jossa lapsi voi oppia elämän kannalta keskeisiä taitoja. Tavoitteenamme on tarjota nykyaikainen oppimisympäristö, jossa hyödynnetään monipuolisesti tieto- ja viestintätekniikkaa, erilaisia oppimistapoja ja -tyylejä sekä lähialueen ympäristöä ja historiaa.

Pruukin yhtenäiskoulussa opetetaan elämässä tarvittavia perustietoja ja -taitoja. Tulevaisuuden osaajat tarvitsevat valmiuksia toimia erilaisissa ympäristöissä, haasteissa ja sosiaalisissa tilanteissa. Jokainen oppija kantaa vastuuta omasta osaamisestaan yrittäjämäisen toimintatavan hengessä. Laaja-alainen osaaminen kulkee mukana kaikessa opetuksessa perusosaamisen rinnalla.

Pyrimme luomaan kouluyhteisöön turvallisen, oikeudenmukaisen, kannustavan ja suvaitsevan ilmapiirin, jossa yritteliäisyys ja myönteinen asenne tukevat oppimista. Korostamme hyviä tapoja, yhteistyötaitoja, ekologisuutta ja omien juurien arvostamista – unohtamatta oppimisen iloa ja liikkumisen riemua. Toimintakulttuurimme perustuu me-henkeen ja yhteiseen päätöksentekoon. Teemme tiivistä yhteistyötä kotien ja muiden koulutyötä tukevien tahojen kanssa.

Koulun toiminnan arviointi on avointa ja keskeisiltä osiltaan julkista. Arviointitietoa käytetään koulun omien toimintojen kehittämiseen. Arviointitiedot antavat pohjan myös koulun resurssisuunnittelulle.

Koulun toiminnan ja opetuksen arviointi perustuu valtakunnalliseen, maakunnalliseen ja Seinäjoen kaupungin opetussuunnitelmaan.

Arvioinnin tarkoitus on olla koulun toiminnan perusta, jossa kaikki kouluyhteisön toimijat pyrkivät saavuttamaan yhteiset tavoitteet ja arvioimaan toteutumista. Koulun sisäinen opetussuunnitelman kehittäminen edellyttää sekä pitkäkestoisten että suppeiden toimintakokonaisuuksien esim. teemaviikkojen arviointia.

Arviointi voi olla esim. jatkuvaa oman työn reflektointia, tapahtumakohtaista tai pitkäkestoista, oppilaille ja/tai koteihin suunnattua kyselymuotoista palautetta.

Koulu huolehtii yhteisen arviointikulttuurin kehittämisestä koulun vuosisuunnitelmaan kirjatun mukaisesti. Lukuvuoden päättyessä käydään yhdessä rakentavaa keskustelua menneestä lukuvuodesta ja arvioidaan opetuksen ja lukuvuoden painopistealueiden tavoitteiden toteutumista, tarvittaessa myös kirjallisesti. Koulun toimintaa arvioidaan myös vuosittain käytävissä kehityskeskusteluissa sekä

aineryhmittäin että opettajakohtaisesti. Lukuvuoden aikana opettajat refleктоivat omaa opetustaan ja suorittavat itsearviointia suhteessa koulun, Seinäjoen ja maakunnan arvoihin.

Työyhteisön hyvinvointi ja kyky kommunikoida vaikuttavat jokapäiväiseen työskentelyyn. Mahdollisuus TYKY-toimintaan, kouluttautumiseen ja oman työ reflektointiin ovat keskeisiä kehittämisen kohteita. Kokoukset, työryhmät, tiimit ja kehityskeskustelut kuuluvat koulun arkeen.

4.6.1 Ajankohtaisuus ja yhteiskunnallinen merkittävyys

Hyödynnämme mahdollisuuksien mukaan toiminnassamme ajankohtaisia tapahtumia ja huomioimme kalenterivuoteen liittyviä tapahtumia koulun vuosisuunnitelmaa tehtäessä. Kiinnitämme huomioita ja pyrimme reagoimaan nopeasti ajankohtaisiin ilmiöihin ja tiedotamme näistä tarpeen mukaan. Opetuksessa voidaan hyödyntää ajankohtaisia tapahtumia maailmalla ja Suomessa, vuodenaikoja ja erilaisia tapahtumia.

Yhteiskunnallinen merkittävyys näkyy koulun toiminnassa lukuvuosittain vaihtuvilla toteutustavoilla. Toteutustapoja voivat olla esimerkiksi opittavan asian vieminen oppilaan omaan elämään, koulun ulkopuolelle. Erilaisten projektien avulla oppilaat oppivat erilaisia taitoja, joita tarvitaan myöhemminkin elämässä. Keskeisinä arvoina voidaan nähdä vastuunotto, yhteistyö, arviointi ja yritteliäisyys. Oppilaita ohjataan kansalaisvelvollisuuksien tiedostamiseen. Huomioimme myös kolmannen sektorin kansalaisaktiivisuuden mm. hyväntekeväisyystoimintaan osallistumalla.

4.7 Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Monialaiset oppimiskokonaisuudet suunnitellaan ja kirjataan koulun vuosisuunnitelmaan. Oppilaat osallistetaan suunnitteluun oppilaskunnan avulla esim. kyselyin. Käytännössä oppimiskokonaisuudet toteutuvat kurssien sisällä, projekteissa, teemaviikoilla ja/tai –päivinä, juhlissa, retkillä ja leirikouluissa ym. koulun tapahtumissa, kuten erilaisissa työpajoissa. Toteutuksessa hyödynnetään opettajien, henkilökunnan, oppilaiden ja kotien asiantuntijuutta ja harrastuneisuutta. Kyselyjen perusteella päätetään kunakin lukuvuonna toteutettavat teemat, joissa voi olla mukana myös yhteistyötahoja. Osa teemaan liittyvästä opiskelusta voi hyvin olla myös vuosiluokkiin sitomatonta, jolloin oppilaat voivat valita osioita kiinnostuksen mukaan. Tällöin syntyy kanssakäymistä eri-ikäisten oppilaiden välille. Lopuksi suoritetaan arviointia.

Vuosittain valittavissa monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa huomioidaan muun muassa yhteistyösuunnitelmat koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa sekä oppilaiden osallistaminen oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa. Monialaisia oppimiskokonaisuuksia myös arvioidaan ja arviointi voi perustua yksittäiseen tuotokseen tai havainnointiin. Lisäksi oppilaille annetaan mahdollisuus itsearviointiin.

Seinäjoen kaupungissa monialaisia oppimiskokonaisuuksia arvioidaan osana peruskoulujen laatu- ja arviointijärjestelmää. Oppimiskokonaisuuksien arviointi sisältyy kaupungin arviointikyselyihin. Arvioinnista saadulla palautteella koulut kehittävät ja parantavat tarvittaessa toimintaansa.

5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen

5.1 Kouluun kiinnittyminen ja poissaolojen ehkäiseminen

Koulun tehtävänä on auttaa oppilaita onnistumaan koulutyössään ja kiinnittymään kouluun. Pruukin yhtenäiskoulussa rakennetaan kiinnittymistä tukevaa ja hyvinvointia ylläpitävää toimintakulttuuria.

Pruukin yhtenäiskoulussa noudatetaan kaupungin poissaoloihin puuttumisen mallia.

5.2 Oppilaiden kuuleminen ja osallisuus ja vastuu omasta toiminnasta

Pruukin yhtenäiskoulu ohjaa oppilasta kantamaan vastuuta koulutyöstään. Oppilaan vastuullisuus näkyy mm. siinä, että oppilas tulee ajoissa kouluun, huolehtii koulutehtävistään, noudattaa yhdessä laadittuja sääntöjä, kunnioittaa toisia sekä arvostaa omaa ja toisten työtä.

Koulu tiedottaa koteja vanhempainilloissa, vanhempainvarteissa sekä opettajilta tulevin viestein. Oppilas arvioi toimintaansa ja oppimisestaan itsearviointinein sekä osallistumalla mahdollisuuksien mukaan vanhempainvartteihin.

Tiedonvälitys ei tapahdu pelkästään opettajalta vanhemmille. Jokainen oppilas välittää itseään koskevaa tietoa kodin ja koulun välillä. Koulussa kannustetaan oppilasta vastuuseen omasta oppimisestaan. Oppilaalle annetaan tähän työvälineitä, esim. Tavoitekeskustelut, itsearviointi ja tavoitteisiin pääsemisen arviointi.

Oppilaalla on oikeus turvalliseen ja rauhalliseen oppimisympäristöön. Koulussa on selkeät säännöt ja seuraamukset niiden rikkomisesta. Nämä laaditaan mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä oppilaiden kanssa.

Kouluarjen tilanteissa oppilaan täytyy kokea tulevansa kuulluksi. Ristiriitatilanteet selvitetään tuoreeltaan kaikkia osapuolia kuunnellen.

Koulussa järjestetään juhlia ja projekteja, joiden suunnitteluun ja toteutukseen oppilaat osallistuvat. Oppilaskunnan mukana oppilaat pääsevät vaikuttamaan koulun yhteisen toiminnan ja oppimisympäristön suunnitteluun ja kehittämiseen.

5.3 Järjestyssäännöt ja kurinpidolliset keinot

Seinäjoen kaupungin peruskoulujen järjestyssäännöt

Pruukin yhtenäiskoulussa noudatetaan Seinäjoen kaupungin järjestyssääntöjä, jotka ovat voimassa myös koulun ulkopuolissa tilaisuuksissa. Sääntörikkomuksiin puututaan välittömästi ja teoilla on seurauksensa. Työrahasääntöjen rikkomuksiin puututaan seuraavilla tavoilla:

- huomautus
- siirtyminen rauhoittumispaikkaan omassa luokassa
- siirtyminen toiseen ryhmään toisen opettajan valvontaan
- Kasvatuskeskustelu osa 1-kaavakkeen täyttö ja/tai keskustelu opettajan kanssa, josta tieto välitetään kotiin
- Kasvatuskeskustelu osa 2, jossa tarvittaessa huoltajat mukana keskustelussa. Tarvittaessa kasvatuskeskusteluun otetaan mukaan myös muita tahoja
- Jälki-istunto
- Kirjallinen varoitus
- Määräaikainen erottaminen koulusta

Edellä mainittuja tapoja käytetään pääsääntöisesti edellä mainitussa järjestyksessä, mutta niistä voidaan poiketa tarpeen mukaan.

Pyrimme ehkäisemään sääntörikkkeitä ennalta koulun toimintakulttuuria kehittämällä. Kaikki koulun aikuiset ohjaavat koulun oppilaita toimimaan toisia huomioiden ja työrahasääntöjen mukaisesti. Lisäksi koulussa toimii yhdessä ja yhteistyöllä-tiimi, joka noudattaa kaupungin yleistä toimintamallia.

Vakavampien kriisitilanteiden varalle koulussa on laadittu kriisi- ja turvallisuusohjeet.

5.4 Yhteisöllinen opiskeluhoito

Pruukin yhtenäiskoulussa kaikki aikuiset osallistuvat oppilaan kouluarkeen. Koulussamme on sovittu yhteinen linja koulun arjen ylläpidossa. Tavoitteenamme on varhainen puuttuminen arjen pulmatilanteissa. Koulussamme toimii moniammatillisen tuen ryhmä (MAR), jonka kokoonpano vaihtelee tarpeen mukaan.

Oppilaita huomioidaan ja heitä tuetaan koulun arjessa ja erityisesti siirtymävaiheissa. Lisäksi opettajan vaihtuessa uutta opettajaa tiedotetaan oppilasasioissa.

Koulumme osallistuu Seinäjoen kaupungin kouluissa tehtäviin kyselyihin. Niistä saadut tulokset ohjaavat kehittämään hyvinvointia ja kouluviihtyvyyttä.

Muita oppimisen ja koulunkäynnin tukia ovat kuraattorin, koulupsykologin, psyykkarin ja terveydenhoitajan palvelut. Oppilas, vanhemmat tai opettaja voi olla yhteydessä yhteistyötahoihin. Keskustelut ovat aina luottamuksellisia ja asioiden hoitamiseksi etsitään ratkaisuja yhdessä.

Koulullamme toimii myös kouluvalmentajia, jotka auttavat mm. oppilaiden poissaolojen juurisyiden selvittämisessä, kouluun tukevien interventoiden tekemisessä sekä toimimalla matalan kynnyksen keskustelupauna oppilaille.

5.4.1 Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuolto on keskeinen yhteistyötaho oppilaan hyvinvoinnin edistäjänä. Kouluterveydenhuolto osallistuu kouluyhteisön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, koulun työolojen valvontaan, oppilaan hyvinvoinnin ja terveyden seuraamiseen, oppimisen, tunne-elämän ja käyttäytymisen ongelmien tunnistamiseen yhteistyössä opiskeluhooltohenkilöstön kanssa.

5.4.2 Koulukuraattori- ja psykologipalvelut

Kuraattori osallistuu koulun moniammatillisen opiskeluhoultoryhmän toimintaan. Kuraattoriin voivat ottaa yhteyttä niin oppilaat, opettajat kuin huoltajatkin mm. koulutyöhön, ihmisten välisiin suhteisiin ja kotitilanteisiin liittyvissä asioissa. Keskustelut ovat luottamuksellisia.

Psykologipalveluissa keskitytään lapsen käyttäytymiseen tai tunne-elämään liittyviin asioihin. Seuraavassa on lueteltu asioita, joita psykologipalveluissa voidaan käsitellä:

- haluat keskustella lapsesi kehityksestä, kasvatuksesta tai vanhemmuudestasi
- lapsella on pulmia koulussa tai kavereiden kanssa
- kotona on ristiriitoja, joihin toivot selvittelyä
- perheessä on kohdattu menetyksiä tai muita vaikeita elämäntilanteita
- perheessä harkitaan avioeroa tai perheenjäsenet tarvitsevat tukea erosta selviytymiseen

Psykologipalveluiden toimintaperiaatteita:

- ohjaus ja neuvonta
- lasten psykologiset tutkimukset
- perhetilanteen kartoitus
- lasten ja vanhempien yksilö- ja perhekäynnit
- lyhytaikainen terapia
- lasten ja vanhempien ryhmät

5.5 Tukioppilastoiminta

Koulumme toteuttaa tukioppilastoimintaa.

Tukioppilaan tehtävä edellyttää luottamuksellisten suhteiden luomista ja ylläpitämistä sekä oppilastovereihin että koulun henkilökuntaan. Tukioppilaat pyrkivät edistämään miellyttävän, toiset huomioon ottavan ja turvallisen ilmapiirin luomista kouluun. Näin heidän puoleensa voivat kääntyä kaikki koulun oppilaat.

Yksityiskohtaiset kulloinkin voimassa olevat toimintamallit edellä mainituista toimintatavoista kirjataan koulun omiin suunnitelmiin.

5.6 Oppilaskuntatoiminta

Oppilaskunnan rooli kouluyhteisössä on osallistava; sen kautta koulun oppilailla on mahdollisuus vaikuttaa koulun toimintaan. Oppilaskuntatoiminnan tavoitteena on kannustaa oppilaita aktiiviseen

toimintaan eri yhteistyötahojen kanssa. Tähän toimintaan voivat osallistua koulun kaikki oppilaat, koulun henkilökunta, oppilaiden vanhemmat sekä muut mahdolliset yhteistyötahot.

Pruukin yhtenäiskoulun oppilaskuntaan kuuluvat kaikki oppilaat. Oppilas voi halutessaan pyrkiä oppilaskunnan hallitukseen, johon edustajat valitaan luokasta tarvittaessa äänestämällä tai neuvottelemalla.

Oppilaskunnan hallitus johtaa ja organisoi aktiivista toimintaa koululle yhteistyössä oppilaskuntaa ohjaavien opettajien kanssa.

5.7 Kodin ja koulun yhteistyön järjestäminen

Ensisijainen kasvatustavoite on lapsen huoltajilla. Pruukin yhtenäiskoulu tukee huoltajia tässä kasvatustyössä. Tavoitteena on oppilaiden tasapainoinen kasvu ja kehitys. Tarvittaessa tämän kasvatustyön tukena on moniammatillinen asiantuntija- ja yhteistyöverkosto.

Kodin ja koulun välinen yhteistyö sekä tiedottaminen tapahtuvat pääasiassa luokanopettajan tai -ohjaajan kautta. Koulussamme järjestetään tilaisuuksia, tapahtumia ja tapaamisia yhteistyön ja tiedonkulun varmistamiseksi. Huoltajat otetaan mukaan koulun toiminnan suunnitteluun ja arviointiin, kuten keskusteluihin, kyselyihin ja vanhempainseminaareihin. Yhteistyön käynnistäjänä voi koulun lisäksi toimia myös oppilas, oppilaan vanhemmat tai muut yhteistyötahot.

Oppilaan poissaoloja seuraa luokanopettaja tai -ohjaaja. Huoltajien tulee ilmoittaa poissaolon syy. Etukäteen tiedossa olevat poissaolot tulee anoa Wilman kautta. Luokanopettaja tai -ohjaaja voi myöntää vapautuksen opetuksesta korkeintaan kolmeksi päiväksi. Pidemmät poissaolot anotaan Wilman kautta rehtorilta.

Kodin ja koulun välisen yhteistyön tavoitteiden toteutumista seurataan vanhemmilta tulevan palautteen perusteella. Perhetilanteita koskevissa ongelmissa otetaan tarvittaessa mukaan muita asiantuntijoita ja yhteistyötahoja.

5.7.1 Yhteistyömuodot

Kodin ja koulun välisiä yhteistyömuotoja voivat olla esim.:

- vanhempainillat
- vanhempainvartit
- koulun lukuvuositedote
- sähköinen tiedottaminen Wilman kautta, puhelut ja henkilökohtaiset viestit
- vanhempaintapaamiset ja arviointikeskustelut
- vanhempainseminaari, jossa on keskustelua ajankohtaisista asioista, tapahtumien ja varainkeruun järjestämisestä. Kerätyt varat käytetään oppilaiden hyväksi

5.8 Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Etäopetushuoneet löytyvät perusopetuksen Etäopetus-sivulta.

Etäopetus järjestetään opetussuunnitelmatyön mukaisesti yhteistyössä Seinäjoen koulujen välillä. Käytännössä etäyhteyksien hyödyntämistä tapahtuu katsomusaineiden ja oman äidinkielen opetuksessa.

Etäopetustunnit pyritään organisoimaan kaupungin tasolla lukujärjestysteknisesti niin, etteivät ne mene oppilaiden luokkatuntien kanssa päällekkäin. Opettaja on vastuussa etäopetuksestaan ja koulunkäynninohjaaja avustaa oppilasta sekä huolehtii tekniikasta etäopetusta vastaanottavassa koulussa ko. etäoppitunnin ajan.

Etäyhteyksien ja -opetuksen tavoitteena on organisoida etäyhteydet siten, että ne tukevat tehokkaasti oppilaan oppimista ja hyödyntävät koko Seinäjoen opettajakunnan osaamista lisäten koulujen välistä yhteistyötä. Oppilaan, koulunkäynninohjaajan ja opettajan TVT-taidot tulee olla sellaisella tasolla, että etäopetukseen tarvittavan laitteiston käyttö on sujuvaa ja vaivatonta.

5.9 Kerhotoiminta

Pruukin yhtenäiskoulussa voidaan järjestää koulun omia ja kaupungin yhteisiä kerhoja mahdollisuuksien mukaan. Kerhojen järjestämisen mahdollistaa vuosittain koululle myönnettävät kerhotunnit. Kerhoja voivat pitää myös koulun ulkopuoliset pitäjät. Kerhot tarkentuvat koulun vuosisuunnitelmassa.

5.10 Koulun kirjastotoiminta

Koulumme kirjaston kirjoja hankitaan ja uusitaan koulun rahavarojen mukaan. Oppilaita voidaan kuulla kirjahankintoja tehtäessä. Oppilaita ohjataan ja kannustetaan kirjaston käyttäjiksi.

5.11 Kouluruokailu

Koulussamme ruokaillaan porrastetusti. Opettaja valvoo oppilaiden käyttäytymistä ruuan ottamisen ja ruokailun aikana. Oppilaita kannustetaan arvostamaan kouluruokaa ja maistamaan kaikkia tarjolla olevia ruokia sekä välttämällä ruokajätettä.

Yhteistyössä koulumme keittiöhenkilökunnan kanssa järjestetään mahdollisuuksien mukaan myös teemapäiviä ja -viikkoja, jotka voivat liittyä esim. terveelliseen ruokakulttuuriin, hyviin ruokailutapoihin tai ruokalan viihtyisyyteen. Koulussa toimii säännöllisesti kokoontuva ruokailutoimikunta.

5.12 Välituntitoiminta

Oppilaita kannustetaan liikkumaan välituntisin. Välituntitoimintaa järjestetään mahdollisuuksien mukaan oppilaiden, koulun henkilökunnan tai ulkopuolisten tahojen toimesta. Välitunteja valvoo aina vähintään yksi opettaja. Välituntitoimintaa voidaan täsmentää vielä koulun vuosisuunnitelmassa.

Oppilaita kannustetaan aktiiviseen välituntitoimintaan, jonka avulla oppilailla on mahdollisuus omatoimisesti muodostaa erilaisia liikunta- ja harrasteryhmiä. Myös seurakunta, nuorisotoimi ja muut yhteistyötahot voivat tarjota erilaisia aktiviteetteja.

5.13 Juhlat

Pruukin yhtenäiskoulun järjestämät juhlat ja tapahtumat ovat tärkeä osa koulun ja kodin välistä yhteistyötä. Koulumme tapahtumat, esim. päivänavaukset ja juhlat, suunnataan koko koulun oppilaille. Lukuvuoden yhteisistä juhlista ja tapahtumista päätetään koulun vuosisuunnitelmaa tehtäessä. Samassa yhteydessä nimetään tapahtumien vastuuhenkilöt.

Juhlita ja tapahtumista tiedotetaan koteihin mm. syksyisin ilmestyvässä koulun tiedotteessa ja/tai koulun nettisivuilla. Lisäksi koulussa järjestetään tapahtumia, jotka liittyvät esimerkiksi liikuntaan, ulkoiluun tai kulttuuriin hyödyntäen oppilaiden, ohjaajien ja opettajien monialaista osaamista. Yhdessä tekeminen ja vastuun ottaminen kehittävät yrittäjämäistä toimintatapaa.

5.14 Päivänavaukset

Päivän työ aloitetaan lyhyellä päivänavauksella yhteisesti tai luokissa. Päivänavauksia voivat pitää oppilaat, opettajat, ohjaajat tai koulun ulkopuoliset tahot. Päivänavaukset tukevat oppilaiden oppimista, monipuolista kehitystä ja hyvinvointia.

Päivänavauksen tai seurakunnan tilaisuuden sisältäessä uskonnollista sisältöä järjestetään ko. uskontokuntaan kuulumattomille oppilaille muuta vaihtoehtoista toimintaa oppilaiden turvallisuus huomioiden.

5.15 Retket, opintokäynnit ja leirikoulut

Opintokäynnit ja -kohteet tarkentuvat koulun vuosisuunnitelmassa. Luokassa voidaan sopia erikseen mahdollisesti järjestettävistä retkistä ja leirikouluista, niiden rahoituksesta ja toteuttamisesta. Lisäksi koulumme oppilaat voivat tehdä opintokäyntejä muun muassa kirjastoon, museoihin, teatteriin, eri yrityksiin ja Yrityskylään. Turvallisuuden ylläpitämiseksi on syytä muistaa, että myös koulun ulkopuolelle suuntautuvilla käynneillä on voimassa koulun järjestyssäännöt sekä niitä koskevat käytänteet. Luokkaretkistä laaditaan aina turvallisuusasiakirja.

5.16 Koulumatkat ja kuljetukset

Oppilaita kannustetaan kulkemaan koulumatkansa kävellen, pyöräillen tai muulla tavoin itse liikkuen. Jos vanhemmat tuovat lapsensa autolla, heitä ohjeistetaan ajoreitistä ja -tavasta koulun alueella. Kuljetusoppilaille järjestetään koulukuljetukset kaupungin ohjesääntöjen mukaisesti.

6 Oppimisen arviointi

Pruukin yhtenäiskoulussa noudatetaan Seinäjoen kaupungin opetussuunnitelman mukaista arviointia. Lisäksi itse-/vertaisarvioinnissa käytetään oppiainekohtaisia lisämateriaaleja.

Oppimisen arvioinnissa olennaista on oppimistavoitteiden ja arvioinnin näkyväksi tekeminen. Opettaja käy oppilaiden kanssa läpi tavoitteet jakson, oppiaineen tai kokonaisuuden alussa ja sen aikana. Oppilaiden tulee tietää, mitä pyritään oppimaan, mitä arvioidaan ja miten arviointi toteutetaan.

Arviointia toteutetaan monen suuntaisena oppilaiden, opettajien ja tietyiltä osin myös huoltajien kanssa. Oppilas suorittaa itsearviointia läpi koko koulupolkunsa, jolloin arvioinnissa toteutuu jatkuvuus. Läpi oppimisprosessin jatkuva arviointi myös ohjaa oppilasta kohti oppimistavoitteita.

Oppimisen arvioinnin tavoite on tukea ja ohjata oppilasta myönteisellä tavalla. Se pyrkii olemaan yksilöllistä, totuudenmukaista ja monipuolista. Arvioinnin kohteena on oppilaan oppimistulosten lisäksi myös hänen työskentelynsä ja koko oppimisprosessinsa. Koulun kasvatustehtävään kuuluu myös oppilaan käyttäytymisen arviointi.

7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki Pruukin yhtenäiskoulussa

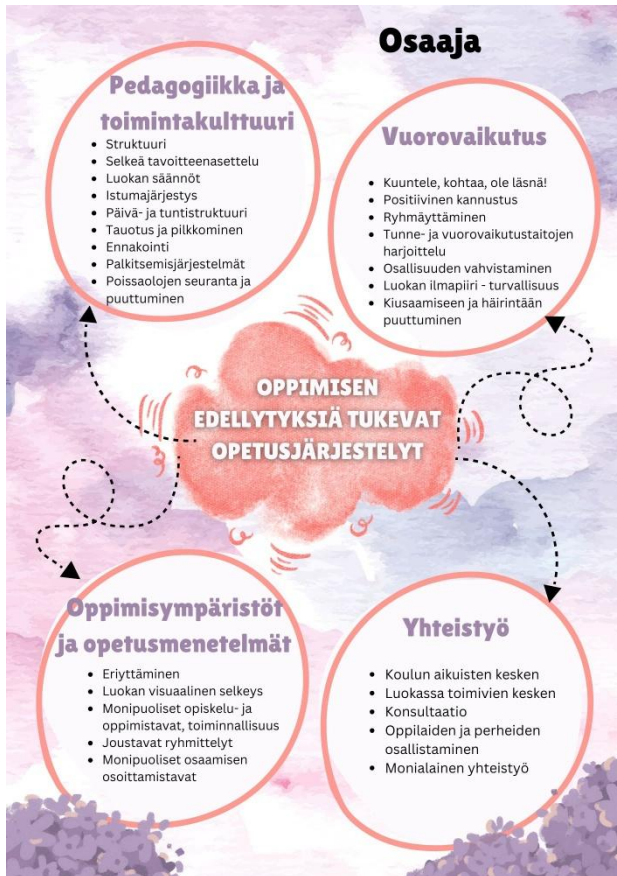
7.1 Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden toteuttamisen periaatteet

Tuki jakaantuu oppimisen edellytyksiä tukeviin opetusjärjestelyihin, ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin ja oppilaskohtaisiin tukitoimiin. Oppilaskohtaiset tukitoimet edellyttävät tuen tarpeen arviointia ja hallintopäätöstä.

Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen tavoitteena on auttaa oppilasta oppimisessa ja koulunkäynnissä heti, kun tuen tarve huomataan. Kaikki koulun oppilaat hyötyvät oppimisen edellytyksiä tukevista opetusjärjestelyistä.

7.1.1 Yhteistyökäytännöt ja vastuut

Oppilaskohtaisen tuen suunnitelman laatimisesta, päivittämisestä ja arvioinnista vastaa oppilaan luokanopettaja tai luokanvalvoja yhteistyössä erityisopettajan kanssa. Aineenopettajat osallistuvat tuen lomakkeiden työstämiseen omien oppiaineidensa osalta.

7.2 Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttaminen

Ensisijaiset tukimuodot, joihin kaikilla oppilailla on oikeus, ovat ryhmäkohtaisia. Näihin sisältyy

- yleinen tukiopetus
- opetuskielen tukiopetus
- erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä.

Ryhmäkohtaista tukea antaa pääsääntöisesti oppilaan luokanopettaja tai aineenopettaja, usein yhteistyössä erityisopettajan kanssa. Ryhmäkohtaisella tuella pyritään ehkäisemään oppilaan vaikeuksien kasvamista ja kasautumista.

7.2.1 Yleinen tukiopetus

Oppilaalla on oikeus saada yleistä tukiopetusta, mikäli hän on jäänyt jälkeen opinnoissaan tai muutoin tarvitsee oppimisessaan lyhytaikaista tukea. Tukiopetus järjestetään oppilaan työjärjestyksen mukaisesti tai oppituntien ulkopuolella, kuitenkin niin, että oppilaalla on mahdollisuus osallistua tukiopetukseen. Tukiopetus tulee järjestää suunnitelmallisesti ja niin usein kuin se on tarpeen. Oppilaan tulee osallistua tukiopetukseen, mikäli opettaja katsoo sen olevan tarpeellista.

Tukiopetuksen aloittamisesta vastaa pääsääntöisesti oppilasta tukiopetettavassa aineessa opettava opettaja. Opettaja myös vastaa tiedottamisesta oppilaan huoltajalle. Tukiopetuksessa voidaan hyödyntää joustavia ryhmittelyjä.

Yleisen tukiopetuksen toteuttamisen ja riittävyyden arvioinnista vastaa luokanopettaja tai aineenopettaja tehdessään jatkuvaa arviointia oppilaan työskentelystä, osallistumisesta ja osaamisen kehittymisestä. Yleisen tukiopetuksen riittävyyttä ja vaikuttavuutta arvioidaan yhdessä oppilaan ja huoltajien kanssa arviointikeskusteluissa ja muun yhteydenpidon aikana. Tilastollisten ryhmätason arviointimenetelmien eli kaupungin valitsemien seulontavälineiden avulla selvitetään tukitoimien tarvetta ja vaikuttavuutta.

Yleisen tukiopetuksen onnistuminen oppituntien sisällä ja/tai niiden ulkopuolella otetaan huomioon lukujärjestyksiä työstettäessä.

Yleinen tukiopetus on lähtökohtaisesti väliaikaisiin tuen tarpeisiin vastaavaa tukea, jota annetaan jaksoissa. Mikäli tuen tarve on säännöllinen, käynnistyy oppilaskohtaisen tuen tarpeen arviointi. Myös oppilaskohtaisessa tuessa oleva oppilas voi saada tukiopetusta, kuten muitakin ryhmäkohtaisia tukimuotoja.

7.2.2 Opetuskielen tukiopetus

Opetuskielen tukiopetus kohdistuu ensisijaisesti opetuskielen ja eri tiedonalojen tekstitaitojen vahvistamiseen.

Opetuskielen tukiopetusta annetaan maahanmuuttotastaisten oppilaiden lisäksi viittomakielisille oppilaille, ja esimerkiksi oppilaille, joilla on kielen kehityksen häiriötä tai kehitysvammaisuuteen, monimuotoiseen kehityshäiriöön tai autismitiloihin liittyvää kielellisen kehityksen häiriötä. Opetuskielen tukiopetusta voidaan antaa kaikille oppilaille tarpeen vaatiessa, esimerkiksi reaaliaineen käsitteiden oppimisen haasteissa. Tukimuoto on tarkoitettu opetuskielen hallinnan tukemiseen eikä sillä voi korvata muuta, esimerkiksi muiden oppimisvaikeuksien vuoksi oppilaalle annettavaa tukea. Opetuskielen tukiopetus ei ole suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opetusta, joka on äidinkieli ja kirjallisuus oppiaineen yksi oppimäärä.

Opetuskielen tukiopetus rinnastuu yleiseen tukiopetukseen järjestämisen ja toteuttamisen osalta, mutta se kohdistuu sisällöllisesti nimenomaan opetuskielen taidon tukemiseen siten, että oppilaan on mahdollista paremmin seurata opetusta ja edetä opinnoissaan.

Opetuskielen tukiopetusta annetaan oppituntien sisällä niissä oppiaineissa, joihin opetuskielen tukiopetustarve kohdentuu ja/tai oppituntien ulkopuolella. Tukiopetusta antaa ensisijaisesti kyseisen oppiaineen opettaja, mutta sitä voi antaa tarkoituksenmukaisesti myös muu opettaja.

Opetuskielen tukiopetuksen toteuttamisen ja riittävyyden arvioinnista vastaa luokanopettaja tai aineenopettaja yhdessä S2-opettajan kanssa tehdessään jatkuvaa arviointia oppilaan työskentelystä, osallistumisesta ja osaamisen kehittymisestä. Opetuskielen tukiopetuksen riittävyyttä ja vaikuttavuutta arvioidaan yhdessä oppilaan ja huoltajien kanssa arviointikeskusteluissa ja muun yhteydenpidon aikana.

7.2.3 Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä

Erityisopettajan antama opetus tapahtuu muun opetuksen yhteydessä ja yksilökohtaisen tarpeen mukaan.

Erityisopettajan antaman opetuksen tavoitteena on oppilaan oppimisedellytysten parantaminen ja/tai korjaaminen sekä oppimiseen liittyvien ongelmien lisääntymisen ehkäisy. Opetus tapahtuu muun opetuksen ohessa ja siitä vastaa erityisopettaja. Muun opetuksen yhteydessä annettavaa erityisopetusta toteutetaan joustavin järjestelyin samanaikaisopetuksena tai pienryhmässä. Opetuksen tavoitteet ja sisällöt nivelletään oppilaan saamaan muuhun opetukseen.

Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä on ensisijaisesti ryhmäkohtainen tukimuoto ja sitä annetaan kaikille oppilaille. Tukimuodon tavoite on tukea inklusiivisesti jokaista oppilasta omaan opetusryhmään ja tuen toteuttamisen muodot suunnitellaan ryhmän tuen tarpeisiin vastaten. Toteuttamisessa käytetään vaikuttavia, tiedeperustaisia tuen keinoja luotettavaan arviointiin perustuen. Siirryttäessä oppilaskohtaisiin tukitoimiin, arvioidaan erityisopettajan pienryhmässä antaman erityisopetuksen tarve ja toteutus ja tästä tukimuodosta tiedotetaan myös huoltajia.

Erityisopettajan antaman opetuksen toteuttamisen ja riittävyyden arvioinnista vastaa erityisopettaja ja luokanopettaja tai aineenopettaja tehdessään jatkuvaa arviointia seuratessaan oppilaan työskentelyä, osallistumista ja osaamisen kehittymistä. Suunnitellun tuen toteutumista seurataan.

Erityisopettaja vastaa ryhmäkohtaisen, muun opetuksen yhteydessä annettavan erityisopetuksen toteuttamisesta. Tuen toteuttaminen edellyttää suunnittelua ja ennakointia ryhmästä vastaavan opettajan kanssa. Erityisopettajan työssä korostuu tuen uudistumisen myötä konsultatiivinen työskentely ja siihen varataan erityisopettajan työaika tarkoituksenmukaisesti, kuitenkin vähintään yhden vuosiviikkotunnin verran erityisopettajan työmäärässä.

7.3 Oppilaskohtaisten tukitoimien toteuttaminen

Jos ryhmäkohtainen tuki ei riitä, oppilaalle aletaan antaa oppilaskohtaista tukea, joka on ryhmäkohtaista tukea säännöllisempää, voimakkaampaa ja yksilöllisempää. Näihin sisältyy

- erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä
- erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä
- erityisluokanopettajan opetus erityisluokassa
- oppilaskohtaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut

Oppilaalla on oikeus oppilaskohtaisiin tukitoimiin, jos ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä. Oppilasta opettavat opettajat tekevät arvion ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittävyydestä. Oppilaan kohdalla

käynnistyy tällöin oppilaskohtaisen tuen tarpeen arviointi ja hänelle laaditaan oppilaskohtaisen tuen toteuttamisen suunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Jos oppilas tarvitsee samanaikaisesti useampia tukimuotoja ja tuen tarve on jatkuvaa, oppilas on oikeutettu oppilaskohtaiseen tukeen.

Oppilaalle laaditaan yhdessä oppilaan ja vanhemman kanssa oppilaskohtaisen tuen suunnitelma, johon arvioidaan toteutuneet ryhmäkohtaisen tuen keinot sekä kirjataan konkreettisesti kaikki hänen tarvitsemansa tuki. Päätöksen oppilaskohtaisesta tuesta tekee perusopetusjohtaja.

Oppilas jatkaa opiskelua pääsääntöisesti omassa opetusryhmässään ja hänen opetuksestaan vastaa edelleen luokan/-aineenopettaja. Opettaja tekee yhteistyötä oppilaan, vanhemman ja erityisopettajan sekä muiden oppilaan tukemiseen liittyvien asiantuntijoiden kanssa. Vastuunjaot kirjataan oppilaskohtaiseen tuen suunnitelmaan.

Oppilaskohtaisen tuen suunnitelma päivitetään tarvittaessa yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Toukokuun loppuun mennessä arvioidaan yhdessä oppilaskohtaisten tukitoimien toteutumista ja riittävyttä. Lisäksi oppilaskohtaisen tuen suunnitelmaa päivitetään oppilaan tuen tarpeen muuttuessa – sen lisääntyessä tai vähentyessä.

Oppilaskohtaisen tuen suunnitelman laatimisesta, päivittämisestä ja arvioinnista vastaa oppilaan luokanopettaja tai luokanvalvoja yhteistyössä erityisopettajan kanssa. Mikäli oppilas saa oppilaskohtaisia tukitoimia jossain oppiaineessa enemmän kuin puolet oppiaineen opetuksesta, oppilaskohtaisen tuen suunnitelmasta vastaa kyseisen oppiaineen osalta ainetta opettava erityisopettaja tai erityisluokanopettaja. Oppilaan opiskellessa täysin erityisluokassa, oppilaskohtaisen tuen suunnitelman laatimisesta ja arvioinnista vastaa erityisluokanopettaja.

Oppimäärästä tai tavoitteista poikkeaminen

Perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisessa on kyse oppilaan perusoikeuksien rajaamisesta. Perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman tavoitteista voidaan poiketa kolmella tavalla. Nämä ovat opinnoissa eteneminen tavoitekokonaisuuksittain, oppiaineen oppimäärän rajaaminen sekä tilapäinen vapauttaminen oppimäärän opiskelusta terveydellisistä syistä.

Oppiaineen oppimäärän rajaaminen tehdään vasta silloin, jos oppilas ei ryhmäkohtaisista tukimuodoista ja oppilaskohtaisista tukitoimista huolimatta kykene suoriutumaan hyväksytysti (arvosana välttävä (5)) perusopetuksen oppimäärästä ja opetussuunnitelman mukaisista tavoitteista. Perusopetuksen oppimäärää ja paikallisen opetussuunnitelman tavoitteita voidaan rajata vasta silloin, kun oppilas on saanut oppilaskohtaisena tukitoimena erityisopettajan tai erityisluokanopettajan antamaa opetusta pienryhmässä tai erityisluokanopettajan antamaa opetusta erityisluokassa kyseisessä oppiaineessa. Perusopetuksen oppimäärän rajaaminen on viimesijainen keino. Opetuskielen oppimisen varhainen vaihe, poissaolot, motivaation puute, puutteellinen opiskelutekniikka tai käyttäytymisellä reagointi eivät voi lähtökohtaisesti olla peruste oppimäärän rajaamiselle.

Oppiaineen oppimäärän rajaaminen merkitsee oppilaan oppimiselle asetettavan tavoitetason määrittelyä hänen edellytystensä mukaiseksi. Oppimäärän rajaaminen tehdään karsimalla oppilaskohtaisesti paikallisen opetussuunnitelman tavoitteita ja sisältöjä. Tavoitteiden tulee kuitenkin olla oppilaalle riittävän haasteellisia.

Oppiaineen oppimäärän tai opetussuunnitelman tavoitteiden rajaaminen edellyttävät ajantasaista ja tuen tarpeen osalta päivitettyä perusopetuslain 20 d §:n mukaista arviointia, 20 e §:n mukaista suunnitelmaa ja 20 f §:n mukaista päätöstä. Koska opetussuunnitelman oppimäärän sisällöistä tai tavoitteista poikkeaminen on oppilaan perusoikeuksiin puuttuva toimenpide, oppiaineen rajaamista koskevan päätöksen valmistelussa hyödynnetään monialaista yhteistyötä tai mahdollisia lausuntoja, esimerkiksi psykologin lausuntoja oppilaan edun mukaisesta toimintatavasta.

Opetuksen järjestäjän on tehtävä kirjallinen päätös perusopetuslain 20 h §:ssä säädetystä perusopetuksen oppimäärästä ja opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta. Päätös tulee tehdä ilman aiheetonta viivytystä.

Ennen päätöksen tekemistä on kuultava oppilasta ja tämän huoltajaa. Huoltajalle tulee antaa tietoa oppimäärän rajaamisen vaikutuksista oppilaan jatko-opintokelpoisuuteen perusopetuksen jälkeen.

Mikäli oppilaan tilanteessa ja tuen tarpeessa tapahtuu oleellisia muutoksia, on tehtävä uusi tukea koskeva hallintopäätös. Hallintopäätöksen tekemisestä on säädetty hallintolaissa.

Jos oppilaan kohdalla poiketaan perusopetuksen oppimäärästä tai tavoitteista, rajaamista koskevan päätöksen perusteena olevaan perusopetuslain 20 e §:n mukaiseen oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevaan suunnitelmaan tulee sisällyttää oppilaskohtaiset tavoitteet ja sisällöt, opinnoissa eteneminen sekä oppilaan arvioinnin periaatteet. Suunnitelman laativat oppilasta opettavat opettajat yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa. Oppilaan osaaminen arvioidaan suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden sekä luvussa 6 kuvattujen periaatteiden mukaisesti. Jos oppilaan perusopetuksen oppimäärää tai tavoitteita on rajattu, osaaminen arvioidaan suhteessa oppilaalle määriteltyihin tavoitteisiin. Arviointi on sanallista lukuun ottamatta päättöarviointia. Sanalliseen arvioon lisätään rajaamista ilmaiseva tähti (*). Sanallisessa arvioinnissa noudatetaan muilta osin summatiivisen arvioinnin linjauksia. Samoja periaatteita noudatetaan myös mahdollisessa väliarvioinnissa. Päättötodistukseen merkitään arvosana 5 *.

7.3.1 Erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä

Opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan yksilölliset tarpeet. Säännöllisellä erityisopettajan antamalla opetuksella osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä tarkoitetaan erityisopettajan kelpoisuuden omaavan opettajan antamaa opetusta. Sitä voidaan toteuttaa oppilaan omassa opetusryhmässä muun opetuksen yhteydessä tai siitä erillään. Säännöllisyydellä tarkoitetaan pitkäkestoista, esimerkiksi lukukauden tai -vuoden pituista jaksoa.

Erityisopettajan antama opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä tarkoittaa, että esimerkiksi yhden oppiaineen opetustunneista alle puolet on erityisopettajan antamaa opetusta joko muun opetuksen yhteydessä tai pienryhmässä.

Tukea koskeva arvio, suunnitelma ja hallintopäätös on tehtävä oppilaalle annettavasta erityisopettajan antamasta opetuksesta osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä oppilaskohtaisena tukitoimena.

7.3.2 Erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä

Mikäli oppilas saa oppilaskohtaisia tukitoimia jossain oppiaineessa enemmän kuin puolet oppiaineen opetuksesta, oppilaskohtaisen tuen suunnitelmasta vastaa kyseisen oppiaineen osalta ainetta opettava erityisopettaja tai erityisluokanopettaja. Oppilaan opiskellessa täysin erityisluokassa, oppilaskohtaisen tuen suunnitelman laatimisesta ja arvioinnista vastaa erityisluokanopettaja.

Erityisopettajan antamaa opetusta osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä voidaan toteuttaa myös pienryhmässä oppilaan omasta opetusryhmästä erillään. Tällöin pienryhmällä tarkoitetaan ryhmää, jonka koko on paikallisesti opetuksen järjestäjän päätettävissä. Tarvittaessa erityisopettajan antamaa opetusta muun opetuksen yhteydessä voidaan antaa myös yhdelle oppilaalle.

7.3.3 Erityisluokanopettajan opetus erityisluokassa

Oppilaskohtaisena tukitoimena oppilaan opetuksen järjestäminen erityisluokassa tarkoittaa sitä, että oppilas saa erityisluokanopettajan antamaa opetusta erityisluokassa. Osa opetuksesta voidaan toteuttaa inklusiivisten periaatteiden mukaisesti yhteistyössä niin, että oppilaan osallistuminen muiden opetusryhmien opetukseen on mahdollista. Yhden opettajan opettamat opetusryhmät muodostetaan siten, että ryhmässä on enintään viisi oppilasta, jotka saavat oppilaskohtaisena tukitoimena erityisopettajan tai erityisluokanopettajan antamaa opetusta pienryhmässä tai erityisluokassa. Viiden oppilaan enimmäismäärä voidaan ylittää tilapäisesti.

Tukea koskeva arvio, suunnitelma ja hallintopäätös on tehtävä oppilaalle annettavasta erityisluokanopettajan antamasta opetuksesta erityisluokassa.

Erityisluokanopettajan antama opetus erityisluokassa ainoana oppilaskohtaisena tukitoimena ei ole sinänsä riittävä peruste perusopetuksen oppimäärästä tai paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamiselle. Erityisluokanopettajan opetusryhmässä erityisluokassa saa olla enintään kymmenen oppilasta, mutta enimmäiskoko voidaan ylittää tilapäisesti.

7.3.4 Oppilaskohtaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet

Tulkitsemispalveluista päätetään erityisen tuen päätöksen yhteydessä. Tulkitsemispalvelua järjestettäessä huomioidaan kokonaistilanne lapsen edun mukaisesti, niin että lapsella on mahdollisuus tulkkaukseen kaikissa sitä vaativissa tilanteissa koulupäivän aikana.

Avustajapalveluita tarjotaan tilanteissa, joissa muut oppimista ja osallistumista tukevat järjestelyt ja ryhmäkohtainen avustava henkilöstöresurssi eivät tue lapsen yhdenvertaista osallistumista opetukseen.

Oppilaskohtaisilla apuvälineillä tarkoitetaan opetukseen osallistumisen edellyttämiä tarpeellisia apuvälineitä, joiden avulla tuetaan oppilaan mahdollisuuksia oppia ja toimia opetusryhmässä opetukselle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Opetukseen osallistumisen edellyttämät apuvälineet järjestetään oppilaan tarpeiden mukaan hänen käyttöönsä ryhmä- ja henkilökohtaisesti.

7.3.5 Yhteistyökäytännöt suunnittelussa, arvioinnissa ja päätöksenteossa

Yhteistyö huoltajien kanssa jakautuu oppilaan henkilökohtaiseen asioiden käsittelyyn esim. vanhempainvartteihin ja yksilökohtaisiin opiskeluhuollon tapaamisiin sekä yhteisiin vanhempaintapaamisiin esim. vanhempainillat ja vanhempaintoimikunnan tapaamiset. Yhteistyön muoto määrittelee asioiden käsittelyn julkisuuden.

7.4 Pidennetty oppivelvollisuus

Kuuden ja kahdeksan oppilaan erityisluokissa oppilailla on pääsääntöisesti pidennetty oppivelvollisuus. Oppilaat opiskelevat pääosin rajattua oppimäärää useissa oppiaineissa esimerkiksi oppiainekokonaisuuksittain. Kuuden oppilaan ryhmissä oppilaat opiskelevat pääsääntöisesti toiminta-alueittain. Oppilaan tuen tarpeen muuttuessa tulee tehdä oppimisen tuen tarpeen arviointi ja tukea koskeva päätös.

7.5 Pedagogisen tuen ryhmä

Koulun pedagogisen tuen ryhmän jäseniä ovat rehtori, apulaisrehtori, erityisopettajat ja oppilaan ohjaaja. Pedagogisen tuen ryhmä kokoontuu vähintään kerran kuukaudessa ja tarvittaessa useamminkin. Ryhmän työskentelyn tavoitteena on organisoida ryhmäkohtaista tukea, tukiovetusta ja opetuskielen tukiovetusta. Ryhmän työskentely on myös huomattavalta osaltaan konsultoivaa, joka tähtää jokaisen opettajan ja ohjaajan pedagogisen työskentelyn onnistumiseen omassa työssään. Tarvittaessa pedagogisen työryhmän vakiojäsenten tueksi kutsutaan tarvittavia ulkopuolisia toimijoita esim. perusopetusjohtaja, konsultoiva erityisopettaja. Pedagogisen tuen ryhmässä ei käsitellä oppilaskohtaisia muita asioita, jotka kuuluvat opiskeluhuollon lainsäädännön piiriin.

7.6 Toiminta siirtymävaiheessa ja tiedonsiirtoon liittyvät käytännöt ja vastuut

Tuen tarpeen arviointi tehdään tarvittaessa. Arviointiin osallistuu oppilas itse ja huoltajansa, ja siihen kerätään myös koulun henkilökunnan näkemyksiä. Arvioinnin perusteella päätetään mahdollisista uusista tukitoimista tai olemassa olevien tukitoimien tarkistamisesta.

Nivelvaiheen palaveri pidetään siirtymävaihetta edeltävänä keväänä. Palaverin kutsuu koolle yhteistyössä lähettävä ja vastaanottavan koulun luokan- ja erityisopettajat. Tarvittaessa pyydetään huoltajia täydentämään siirtotietoja. Siirryttäessä toiselle asteelle, siirtopalaveri voidaan järjestää myös syksyllä lukuvuoden alkaessa.

7.7 Joustava jakso- yhteistyömalli

Joustava jakso on Seinäjoen kaupungin toimintamalli koulujen ja lastensuojelulaitosten, ammatillisten perhekotien, perhekuntoutusyksiköiden sekä sijaisperheiden yhteistyöhön oppilaanvastaanottamisessa kouluun. Oppilaaksi ottopäätös tehdään vasta, kun oppilaasta on toimitettu joustavan jaksoson lomake perusopetusjohtajalle, joka päättää oppilaan koulupaikasta.

8 Opiskeluhoolto

Seinäjoen kaupungin opiskeluhooltosuunnitelma esi- ja perusopetukseen sekä lukiokoulutukseen korvaa aiemmat koulukohtaiset opiskeluhooltosuunnitelmat.

Koulun arkipäivän opiskeluhoollollisessa suunnittelussa ja toiminnassa otetaan huomioon, että koulussa on paljon erilaisia oppijoita ja opetusryhmiä. Varhainen puuttuminen ja ennaltaehkäisevä työ ovat etusijalla opiskeluhoollossa, minkä vuoksi koululla on suunnitelmat erilaisten ongelmatilanteiden käsittelyä varten.

Koulun henkilökunnalla on ensisijainen vastuu opiskeluhoollosta. Muita saatavilla olevia opiskeluhoollon palveluita ovat mm. kouluterveydenhuollon palvelut sekä psykologi- ja kuraattoripalvelut. Seinäjoen kaupungissa toimii myös opiskeluhoollon ohjausryhmä.

Tärkeää on huolehtia, että kouluviihtyvyyteen ja -turvallisuuteen vaikuttaviin tekijöihin kiinnitetään huomiota riittävästi. Pruukin yhtenäiskoulun ohi kulkeva vilkas tie aiheuttaa omat haasteensa. Toisaalta koulun lähiympäristö tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia esimerkiksi erilaiseen liikuntaan, kulttuuriin, luontoon ja kotiseutuhistoriaan.

Pruukin yhtenäiskoulussa toimii säännöllisesti koulun moniammatillinenryhmä (MAR). Ryhmä vastaa koulun opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä ja toteuttamisesta. Ryhmän keskeinen tehtävä on yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen ja yhteistyön tekeminen huoltajien kanssa sekä muu yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttaminen ja kehittäminen.

Yksittäisen oppilaan tai oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi kootaan asiantuntijaryhmä. Yksilökohtaisen opiskeluhoollotyön aloittaminen on aina vapaaehtoista edellyttäen oppilaan tai huoltajan suostumusta.

9 Kieli ja kulttuuri

Jokaiselle valmistavan opetuksen oppilaalle laaditaan oma opinto-ohjelma.

Opinto-ohjelmassa tulee määritellä seuraavat asiat:

- oppilaan lähtötaso
- oppilaan henkilökohtaiset oppimistavoitteet, joita tarkistetaan säännöllisin väliajoin
- opiskeltavat oppiaineet, niiden tuntimäärät ja opetuksen sisältö
- oppilaan opinnot omassa ryhmässä ja integrointi perusopetuksen ryhmiin
- henkilökohtaisen ohjauksen järjestäminen ja muut tarvittavat tukitoimet.

Perusopetukseen siirron jälkeen oppilaalle laaditaan laajempi suunnitelma. Siihen kuvataan mm. oppilaan vahvuudet ja kehittämisalueet sekä aiempi oppimishistoria. Suunnitelmassa ei poiketa perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteista vaan se on tarkoitettu tukemaan oppilaan kasvua ja kehitystä yksilölliset erityistarpeet huomioiden. Opettaja laatii suunnitelman yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa.

9.1 Monikielisten opetus

Monikielisten oppilaiden opetus suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2) -oppimäärän mukaan opiskelevat ne oppilaat, joiden äidinkieli ei ole suomi tai joiden suomen kielen taito ei ole kaikilla kielen osa-alueilla äidinkielen tasolla. Perusopetuksen maahanmuuttajataustaisilla oppilailla on oikeus S2-opetukseen.

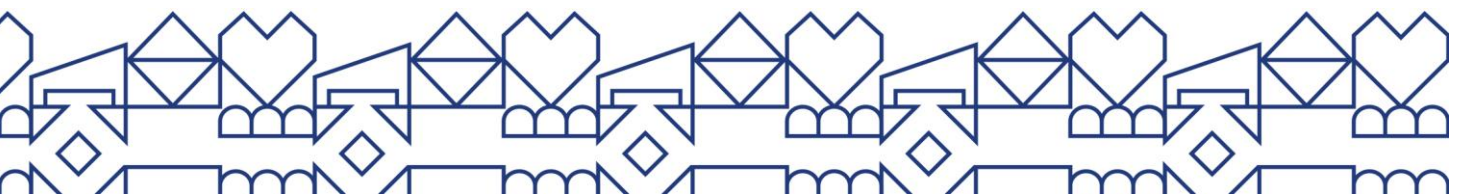
9.2 Valmistava opetus

Pruukin yhtenäiskoulussa ei ole tällä hetkellä valmistavaa opetusta.

10 Kaksikielinen opetus

Pruukin yhtenäiskoulussa ei ole tällä hetkellä kaksikielistä opetusta.

11 Muu perusopetus

Pruukin yhtenäiskoulussa ei ole tällä hetkellä muuta perusopetusta.

12 Valinnaisuus

12.1 Valinnaisuus alakoulussa

Taito- ja taideaineiden valinnaiset (T&T) 5. ja 6. luokalla

- 5 lk 1 vvt, joka sidottu käsityöhön (paikallisesti sovittu)
- 6 lk 1 vvt, joka sidottu käsityöhön (paikallisesti sovittu)

Muu syventävä tai soveltava -valinnaisaine (VAL) 5. ja 6. luokalla

- 5 lk 1 vvt
- 6 lk 1 vvt

Pruukin yhtenäiskoulussa tarjotaan 5. ja 6 lk. oppilaille yhtä (1) valinnaista ainetta 2x70 min/viikossa yhdessä jaksossa. Yhden vuosiviikkotunnin valinnaiset arvioidaan hyväksytty/hylätty. Valinnaisainetarjotin päivitetään vuosittain.

Valinnainen aine on oppilaan todellista valintaa. Kevätlukukauden alussa oppilaat valitsevat mieluisuusjärjestyksessä 4 valinnaisainetta, josta yksi toteutetaan.

12.2 Valinnaisuus yläkoulussa

Kahdeksannen ja yhdeksannen luokan aikana oppilas opiskelee valinnaisia aineita yhteensä 12 viikkotuntia seuraavasti:

- 8. lk: 3 vvt T&T opintoja ja 3 vvt VAL opintoja (yhteensä 6 h)
- 9. lk: 2 vvt T&T opintoja ja 4 vvt VAL opintoja (yhteensä 6 h)

9. lk:n VAL-opinnot opiskellaan kolmessa osassa 2vvt (numeroarviointi) ja kaksi kappaletta 1vvt (hyväksytty/hylätty-arviointi)

12.3 Valintaprosessi

Opettajat ehdottavat marraskuun loppuun mennessä mitä valinnaiskursseja he olisivat valmiita pitämään. Valinnaisista aineista tehdään lukuvuosittain oma suunnitelma, joka on koulun opetussuunnitelman liite. Liitteeseen kirjataan tarjolla olevat valinnaiset aineet:

- opintojen nimi
- laajuus
- tavoitteet
- sisällöt
- arviointi
- oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet
- vuosiluokat, joilla valinnaista ainetta tarjotaan.
- Arviointikriteerit numeroille 5 ja 8

Oppilaat tekevät valinnat alkuvuodesta.

8. luokalla molemmista valinnaisaineista valitaan yksi 3 vvt:n mittainen kurssi, joka arvioidaan numerolla. Oppilas tekee kumpaankin valinnaiseen neljä valintaa mieluisuusjärjestyksessä, joista yksi toteutetaan kummastakin valinnaisaineesta. Valinnat ovat sitovia.

9. luokalla tehdään kolme valintaa. 2 vvt (T&T) ja 2 vvt (VAL) arvioidaan numerolla, jonka lisäksi on kaksi 1 vvt (VAL), jotka arvioidaan hyväksytty/hylätty. Oppilas tekee valinnoista neljä valintaa mieluisuusjärjestyksessä. Näistä valinnoista toteutetaan yksi 2 vvt T&T, yksi 2 vvt VAL valinta ja kaksi 1 vvt lyhyt valintaa. Valinnat ovat sitovia.

Toteutuvat valinnaisaineet oppilaslistoineen ovat valmiina viimeistään kesäkuussa.

12.4 Vieraiden kielten vapaaehtoiset ja valinnaiset oppimäärät

Toinen 9. luokan lyhytvalinnoista pitää sisällään A2-kielen opinnot.

Vapaaehtoisista B2-kielistä Pruukin yhtenäiskoulussa on valittavana saksa, ranska, venäjä ja espanja.

B2-kielen oppitunnit järjestetään pääsääntöisesti Seinäjoen yhteiskoululla tai Lyseolla, jonne kuljetaan omin kyydein. Koska B2-kieli on laajuudeltaan vain 2 vvt, niin loppuosa (1vvt) valinnaisesta järjestetään Pruukin puolella soveltaen.

